

ION AVRAM

ZGOMOTUL ȘI HÂRTIA

Editura Vinea

Editura Vinea

ISBN 978-973-698-150-0

PREFAȚĂ

ION AVRAM, „EXPERTUL ÎN TEI”

Dacă, în această ultimă carte edită, de Ion Avram, s-a apropiat vreun geniu, acesta a fost al oralității. A simțit el nevoia – sau i-a venit acest lucru de undeva, din adâncurile ființei sale pe care, pesemne, nici el nu le înțelege, oricum ar sta treaba, aceasta a fost, totuși, modalitatea sortită să închege acele fapte de viață care întrețes povestirile cărții.

În cele mai ușoare, ca un șpriț de vară, Ion Avram atinge **scheciul** (în engleză, sketch înseamnă o scenetă umoristică). În cele mai izbutite, ele urcă până la Mache și Lache, cu lumea lor cu tot. Pentru că, deși a curs multă apă pe Dunăre, vreme de vreun secol, dacă nu mai bine, noi tot Mitică, Mache & Lache am rămas, ontologic. Aici ne aflăm cu ZGOMOTUL ȘI HÎRTIA.

De cele mai multe ori, chiar HÎRTIA este cea care se opune ZGOMOTULUI. HÎRTIA, adică meditația, concentrarea, acribia. HÎRTIA este mai în spiritul nostru, mai în temelia lumii. ZGOMOTUL este entropie curată, este arbitrar, este accident. ZGOMOTUL este pălăvrăgeala la care se întind, uneori, pe nemăsuratelea, personajele lui Ion Avram. Ele încearcă să epuizeze, ca la Eugen Ionescu, posibilitățile limbajului. Să le ducă într-un teatru al absurdului. Pentru

el, de altfel, o astfel de carte, scrisă într-un asemenea registru, este un experiment.

Oralitatea maximă de care se bucură el, Ion Avram, ca un copil, este redescoperită de **postmodernitate**. Este redescoperită deopotrivă de **ultimele două sau trei generații literare**. Este, nu în descendența lui Hyperion, ci în cea a lui Mitică. Deși, trebuie spus, și Hyperion are partea sa, mai ales în finalul cărții, unde lirismul abrupt, din tânjirea de după o *ploaie de vară cu fulgere*, tinde să „recupereze” ceva din **sarcasmul accentuat** al cărții. Pentru că ea, cartea, are o satiră aparte. Personajele continuă să fie moralizate, alteori mai aspru, dar, pe alocuri, și cu îngăduință.

Autorul are conștiința că și el este un potențial personaj omniprezent al cărții, așa că nu se autosuprimă. Este îngăduitor și cu sine, în calitate de personaj. Textele mai au și un soi de **firoscosenie țărăneasă**, un fel de demon iscoditor, care duce comedia lingvistică până dincolo de orice limite (ca atunci când *un mache* întreabă pe *alt lache* ce e *ăla principiu*). De *prințipii* făcea caz și nenea Iancu, și încă mai cum...

Am să spun din capul locului că mie îmi place Ion Avram mai cu seamă în prozele unde are candoare, ca în *puful de plopoaică* sau în *expert în tei*, unde umorul involuntar trece de Daniil Harms sau de Ilf și Petrov. De altfel, umorul este etalat în toată panoplia sa: geniu, răutăcios, moralizator ori, pur și simplu, născut din dorința de a-ți bate joc de un „arhetip” al cetății...

Mitocănia, semidoctii, bombasticismul, prostia crasă, toate sunt luate în balon în cartea lui Ion Avram. Dacă nu îți poți stăpâni ironia amară, atunci poți, măcar, să râzi, uneori chiar cu gura până la urechi – și acesta fiind un barometru al reușitelor (câte sunt ele!) din carte. Unele, ar putea figura într-o antologie de proză scurtă,

mai mult sau mai puțin cazonă, din categoria UNDE DAI ȘI UNDE CRAPĂ, Gheorghe Brăiescu... Altele ar face o carieră inspirată dacă ar fi, pur și simplu, prezentate pe scena unui teatru. Și asta pentru că au acel simț al dramaticului, al unui histrionism inerent scenei. Ba mai mult, pentru unele texte, merg mai departe și spun: rețeta ar fi colarea într-un montaj radiofonic, cel în care vocile personajelor ar apărea subliniate, așa cum sunt, în text prin psihologia lor, sumară, gongorică, cabotină, gonflată de o retorică prețioasă.

Ceea ce poate da profilul cărții este o combinație, atât de specifică lui Ion Avram, de naivitate, spirit al vorbirii până la sațietate, lirism și o gamă cu foarte multe nuanțe de umor.

Oricât ar părea de paradoxal, până la urmă, ZGOMOTUL ȘI HÎRTIA este o carte *optzecistă* tocmai prin alternarea și alinierea oricăror forme de textualitate și teaxtualism care se supraetajează în carte, interferează, abolesc ortografia și punctuația.

Goana cea mai însetată a lui Ion Avram, spre deosebire de colegul său (DIMITRIE LUPU) din colecția de proză, tot gălățean, de la Editura VINEA – este înspre **expresivitate**. O expresivitate dată la maximum, dusă, deja, înspre obsesie.

MIHAIL GĂLĂȚANU

CUPRINS

Partea I

OAIE DE CHARACTER

1. Cititorul nostru, stăpânul nostru
2. Certificatu' vorbește
3. Doi domni
4. Sincopatul lui Procrust
5. Pastel de sezon
6. Se fură, domnule, se fură!
7. Inspectorul, comuniștii și puful de plopoaică
8. Lenin la președinte
9. Pariu în parc
10. Zgomotul și hârtia
11. Expert în tei
12. Colegi de birou
13. Depinde unde te prinde miorlaur
14. Conversație la autogară
15. În tren

16. Dispărut sau mort
17. Scrisoare de cerere
18. Atenție la hoți
19. Amor vital
20. Oaie de caracter

Partea a II-a

DACĂ ȚI-E DOR DE O PLOAIE CU FULGERE

21. A gândi gândire negândită
22. Stiloul
23. Geniu? Ducă-se pe pustii!
24. Prin colbul civilizației
25. Ploaia
26. Calul
27. Excursie cu școala
28. Pădurea de salcâmi
29. Hoțul
30. Scrisoare de la mama
31. Dacă ți-e dor de o ploaie cu fulgere

PARTEA I

OAIE DE CHARACTER

CITITORUL NOSTRU, STĂPÂNUL NOSTRU

- la să vedem cum sună: Avem dovezi de necontestat că domnul Fănel Vulpemică a mituit pe domnul consilier județean Costică Mânălungă pentru ca una din firmele domniei sale, înscrisă la Registrul Comerțului sub numele de S.C. *Calul Troian* S.R.L. să aibă întâietate la contractarea lucrărilor ce fac obiectul proiectului «Tăierea arborilor degradați, uscați și răriți pe aliniamentul drumurilor județene». La alarma trasă de unii cetățeni vigilenți ai județului, ziarul nostru a făcut o serie de verificări pe traseul lucrărilor, constatându-se că S.C. *Calul Troian* S.R.L. taie, din contră, numai arborii puternici și sănătoși. Motivul se poate ușor dibui, dacă avem în vedere că firma domnului Fănel Vulpemică comercializează produse lemnoase, mai cu seamă la export, pe valută grasă, din care distinsului nostru consilier îi revine procentul binemeritat etc., etc... Da. E bine. E foarte bine! Dar aici, cu numele persoanelor și cu dovezile astea incontestabile... n-ar fi mai bine să...
- Dar, domnule redactor-șef, avem, aici, înregistrările... Doar le știți!
- Da, dragă, le-avem, însă nu e bine să atacăm așa, ca orbeții...
- De ce nu e bine?!
- Vezi tu, eu am multă experiență. Tu ești abia la început. Nu așa se procedează. Întâi, batem așa... apropoul, după care, așteptăm...
- Ce s-așteptăm?
- Să vedem cum reacționează clienții.
- Care clienți?

- Ei, care clienți... Oamenii noștri. Cel care-a mituit, cel care-a fost mituit. Înțelegeți?
- Nu-nțeleg, domnu` redactor-șef!
- Experiența, ți-am zis eu. N-ai experiență. Păi, ia să vedem... Dacă scriem așa: Se zvonește că domnul Fănel Vulpemică a mituit un consilier județean... etc., etc. Și-aici, nu dăm numele, înțelegeți?
- De ce să nu dăm numele?
- De ce? E simplu: am dat numele lui Fănel Vulpemică? L-am dat. Ei, și când citește domnul Costică Mânălungă treaba asta, simțindu-se dumnealui cu musca pe căciulă, cum crezi că va reacționa?
- Nu-mi dau seama...
- Experiența, cum ți-am spus. Domnul Mânălungă va pune mâna pe telefon și va suna... ghici, la cine?
- Nu-mi dau seama...
- Va suna la domnul redactor-șef... adică, aici, la noi...
- Poate să sune și la Sfântu` Petru. Noi publicăm articolul și – salut!
- Nu, nu, nu! Nu așa. Vezi, dacă n-ai experiență... Noi răspundem frumos la telefon, îl lăsăm să-și spună durerea, vedem cum gândește, cu ce iese la interval... Înțelegeți?
- Nu-nțeleg!
- Dacă spune, de exemplu: Domnule redactor-șef, aș vrea să ne întâlnim, să discutăm o chestiune importantă etc., etc. – atunci, se schimbă calimera... Mergem, ne întâlnim cu clientul, îl ascultăm răbdători, vedem ce ne oferă... Dacă nu ne convine, îi arătăm – așa, într-o doară – înregistrările. I le dăm și acasă. Ca să aibă omul timp de analiză, de gândire, nu? După aceea, cred că-ți dai seama ce urmează...
- Nu-mi dau seama.

- Experiența, bat-o vina... După aceea – e clar ca *Bună ziua* – sună domnu` Consilier și ne propune un bussines... Te-ai prins?
- Și dacă nu sună, zbang, cu articolul...
- Nu, nu, nu! Nu așa. Așteptăm.
- Ce s-așteptăm?
- Păi vezi, experiența... Dacă nu sună dl. Consilier, atunci – cine crezi că sună?
- Nu știu.
- Domnul Vu..., Vu..., domnul Vulpemicăăă!... Că, doar, și el citește ziarul, nu? Și, dacă nu-l citește, îl sună domnul Consilier pe care l-am ajutat noi să-l citească, înțelegi?
- Oarecum.
- Așa... Sună, deci, domnu` Vulpemică și, ce crezi că va zice? Domnule redactor-șef, aș vrea să ne întâlnim, să discutăm o chestiune importantă etc., etc. Și iar se schimbă calimera... Mergem, ne întâlnim cu clientul, îl ascultăm răbdători, vedem ce ne oferă... Dacă nu ne convine – îi arătăm și dumnealui înregistrările. I le dăm și acasă. Ca să aibă, omul, timp de analiză, de gândire, nu? După aceea, cred că-ți dai seama ce urmează.
- Nu-mi dau seama.
- Experiența, bat-o vina! După aceea, e clar ca *Bună ziua*! Sună domnul Vulpemică și ne propune un bussines... Te-ai prins?
- Și, dacă nu sună, zbang, cu articolul!
- Păi, vezi că știi? Dacă nu sună, zbang cu articolul, cum ziceai. Întreg, așa cum l-ai scris, că-i foarte bun. Nu schimbăm nimic. Cititorul nostru, stăpânul nostru – te-ai prins? Păi, ce cred ei, că-și bat joc de noi, cetățenii cinștiți ai județului, masacrând mii de arbori puternici și sănătoși pentru afacerile lor oneroase?! Nu, domnule! Scriem tot! Să-i știe județul, țara! Să răspundă în fața legii! Înțelegi? Dar, mai întâi, facem cum am spus... Scriem așa: Se zvonește că domnul Fănel Vulpemică a mituit etc., etc... Te-ai prins?

CERTIFICATU' VORBEȘTE

- Tu cu cine ai votat? Tot cu...?
- Nu.
- Atunci, cu...?
- Nu.
- De fapt, nici nu mă interesează. Da' eram așa..., curios, înțelegi?
- Da.
- Nu ești prea vorbăreț astăzi.
- Nu.
- Mie îmi place să vorbesc mult, cum știi. Câteodată, mă trezesc vorbind și singur. Sper că nu te deranjez...
- Ba...
- Eu am votat cu...
- Nu mă interesează!
- Corect. Fiecare votează cu cine vrea. De asta-i democrație.
- Exact.
- Mare chestie, dom'le, și democrația asta! Te duci la urne, ai intrat, ai pus ștampila, nu te vede nimeni – și, pac!, cade guvernul. Mare lucru! Nu degeaba ne-am vărsat sângele la revoluție...
- Care sânge?
- Cum, care sânge?!
- Al cui sânge, adică?
- Aaa! Înțeleg la ce te referi.
- La ce mă refer?
- Adică, dacă și noi ne-am vărsat sângele...
- Care *noi*?
- Noi. Adică, eu, tu...
- Exact. Și, cum stăm?
- Ce, adică, *cum stăm*?

- Adică, ți-ai vărsat sau nu ți-ai vărsat?!
- Mai exact, nu mi-am vărsat, da' am certificat că mi-am vărsat. Da' ce, tu ți-ai vărsat?
- Eu mi-am vărsat.
- Ai certificat?
- Nu am.
- Dacă nu ai, înseamnă că ți l-ai vărsat degeaba.
- Eu mi l-am vărsat și nu am, așa cum tu nu ți l-ai vărsat și ai, înțelege?
- Nu înțeleg, da' nu te enerva! Că, chestia asta cu sângele vărsat e așa..., ceva simbolic, înțelege?
- Nu.
- Doar nu trebuie, la o revoluție, să-și verse toată lumea sângele, nu? Se varsă pe ici, pe colo, pentru simbol. Acum, ai înțeles?
- Nu.
- Hai, dom'le, că mă exasperezi! S-o luăm altfel. Tu crezi că, la o revoluție, trebuie să curgă sângele așa... șiroaie, pe străzi?
- Da.
- Nici într-un caz. Ce, crezi că mai sunt revoluțiile alea, cum le știm noi?... Cu baricade, cu tunuri, cu ghilotine? Nuu! Se trage dintr-un balcon, cade unu, doi, apare niște sânge – pe ici, pe acolo, cum spuneam – și gata. Suficient pentru simbol. În rest, la treabă. Nu mai e timp de pierdut. Instalezi democrația și... pa! De asta se și spune secolul vitezei, nu-i așa?
- Nu.
- Da' cum e?
- Altfel.
- *Altfel*, cum?
- Tu, de exemplu, unde erai, la revoluție?
- Adică, unde am făcut eu revoluția?
- Exact. Unde habitai?
- Nu înțeleg.
- Eu, la revoluție, eram, de exemplu, în față la Prefectură. Tu – unde erai?
- Eu eram în altă parte.
- În partea cealaltă, adică.

- Ce importanță are?
- Eu cred că are.
- Nu are, dom'le, îți garantez eu. Important e altceva.
- *Altceva* – ce?
- Certificatu'. Ai certificat – ai făcut revoluția, n-ai certificat – n-ai făcut-o și basta!
- Și cu sângele vărsat – cum rămâne?
- Sângele e doar un simbol, cum spuneam, nu este ceva obligatoriu. Poți face o revoluție și fără sânge. Ce, n-ai auzit de revoluțiile de catifea?
- Adică?
- Adică, stai frumos în fotoliu, într-un salon, cu prietenii, pui țara la cale și ești revoluționar.
- Prezumtiv.
- Poftim?!
- Teoretic, adică.
- Ce-i rău în asta?
- Nu e rău, dar nu e bine.
- Fii serios, dom'le! Decât să mori ca fraieru', împușcat, mai bine cu prietenii. Ai și martori c-ai fost acolo.
- Acolo-unde?
- Cum *unde*, la revoluție!
- În salon, adică...
- Păi, nu ți-am spus - *revoluție de catifea*?!
- Și cu sângele vărsat ce facem?
- Nu facem nimic. Ce s-a vărsat, vărsat rămâne, și cu asta – basta!
- Da, dar nu s-a vărsat în salon, ci pe stradă...
- Și, care-i problema?!
- Păi, nu mai e *de catifea*...
- Da' ce, i-am trimis eu pe stradă?! Au ieșit pe stradă, și-au asumat răspunderea... Salut!
- Și-au asumat revoluția...
- Treaba lor. La mine, certificatu' vorbește...
- Se vede.
- Ce vrei să spui?!
- Nimic.

- Te rog să nu fii ironic! Eu doar te-ntrebasem cu cine-ai votat, așa... ca să schimbăm o vorbă. Doar nu crezi că...?
- Ba da!
- Cine ți-a spus?
- Hai, s-o lăsăm baltă!
- Eu, nu... Pe mine, nu mă interesează... pe el... Trage-l de limbă – zice, să vedem cu cine-a votat. Să știm și noi cu cine avem de-a face.
- Care, el?
- Cum, *care el?! Șefu'*. Știi că el, cu politica... este foarte ferm: *cine nu-i cu noi, este-mpotriva noastră*... Da' tu, stai liniștit, că eu nu...
- Tu, *ce nu?*
- Înțelegeți tu.
- Nu-nțeleg. Explică-te.
- Adică, nu contează cu cine ai votat... Treaba ta. Democrația-i democrație, cum îți spuneam. Și-apoi, suntem colegi, n-o să...
- Să, ce?
- Mâine, poimâine... la relațiile pe care le ai... cine știe?... De ce să mă bag singur în gura lupului, înțelegeți?
- Înțeleg.
- Eu sunt un om sincer. De tine nu mă feresc - dacă vrei, îți spun și cu cine am votat.
- Nu-mi spune, nu mai e nevoie.
- Te pomenești c-ai aflat!
- Ce să aflu?
- Cu cine-am votat.
- Poate...
- Ți-a spus?
- Cine?
- Cum, *cine*, Șefu'.
- Nu contează.
- Mare diplomat, dom'le. Te pomenești că ți-a spus și ție la fel!
- Ce?
- Să mă tragi de limbă.

- Nu. Da' te tragi singur.
- Vrei să spui că ți-ai dat seama?
- Ce să-mi dau seama?
- Că am votat cu...
- Nu mă interesează, ți-am spus!
- Mare diplomat, dom'le! Și, la relațiile tale... Nu se știe niciodată...
- Păcat!
- Păcat, de ce?
- De sângele vărsat.

DOI DOMNI

- Dacă intrăm în Europa, se schimbă calimera. Ai să vezi!
- Dar suntem în Europa.
- Suntem și nu suntem. Să bage Europa bani, dacă vrea să intrăm în ea!
- Nu numai de bani este vorba. Mai sunt și munca și...
- Ce muncă, dom'le? Munca-i pentru fraieri. Banu'vorbește!
- La cum se fură în România, numai cu banii nu se rezolvă problemele. Trebuie muncă. Și cinste.
- Care cinste, nene?! Cu cinstea, rămâi de căruță. Banu'... Dacă știi să-l manevrezi, ești tare! Dacă nu, mori prost. Asta-i!
- E un punct de vedere... unilateral.
- Unilateral, pe naiba! Uită-te la dumneata! De câți ani muncești?
- De treizeci de ani.
- ...Și?...
- Ce, și?...
- Da, da! Și, ce-ai realizat? Ia, să vedem! Casă ai?
- Am. Apartament la bloc.
- Lasă, dom'le, apartamentu'. Apartamentu' nu-i casă, apartamentu-i cușcă. Eu te-am întrebat de casă pe pământ, cu grădină și curte, cu terasă, cu aer condiționat, cu mansardă și garaj... Apropo de garaj – mașină ai?
- Nu am...
- N-ai mașină?! Casă - n-ai, mașină – n-ai. Da' ce-ai făcut, dom'le, în treizeci de ani de muncă? Nu cumva tragi la măsea?

- Nici vorbă. Am scris trei cărți, am doi copii la casa lor, cu facultatea terminată...
- Lasă, dom'le, astea. Astea se subînțelege de la sine. Ce, eu n-am copii? Am. Și-o să facă facultăți, câte vrea mușchii lor. Că, banu' vorbește. Auzi, dom'le, scrie cărți! Ce cărți ai scris, nene?
- Cărți...
- Cărți – cărți. Da' de care cărți? Că, dacă nu se vinde... Se vinde?
- Ce-i drept, cartea nu prea se mai cumpără...
- Și-atunci, de ce-o mai scrii?
- Pentru mine, pentru cititorii mei, pentru copiii noștri...
- Mare brânză! Asta nu-i afacere. Fă-ți, dom'le, un sereleu. Te duci la bancă, le spui că vrei să faci o treabă, iei banii și faci altă treabă, înțelegi?
- Și de unde-i dai înapoi?
- Nu mai dai nimic înapoi.
- Nu se poate. Că vine banca și-ți ia și ce mai ai...
- Păi, vezi că habar n-ai?! Dacă ești sereleu, nu-ți ia nimic. Că de aia-i sereleu: răspundere limitată. Înțelegi?
- Nu înțeleg, da' nu-i în regulă.
- Ba, este foarte în regulă. Te faci că dai faliment, și basta! Înțelegi?
- Ca să fiu cinstit, nu prea înțeleg.
- Fii atent: ai luat credit de la bancă pe sereleu – ai luat. Cu banii din sereleu cumperi o mașină pe numele soacrei, faci o vilă pe numele bunicului, pe care o mobilezi pe numele nepotului. Și, gata banii!
- Și, când vine banca...
- Când vine banca, spui: dom'le, am fost prost, nu m-am priceput în afaceri și-am dat faliment. Vă rog să mă scuzați! Bonjur și la revedere! Și ei, banca, pleacă de unde-au venit, cu buza umflată. Că, n-au ce-ți face... Sereleul, dom'le, este mană cerească, dacă știi să-i lucrezi. Iei credit pentru

una și faci alta. Țsta-i tot secretul! Și-apoi, mai sunt fundațiile, asociațiile nonguvernamentale, finanțările de reconstrucție și dezvoltare... Vine banu' ca pe bandă, dacă știi să lucrezi. De proiectele SAPARD, PHARE sau RICOP – ai auzit?

- Ce-i drept, am auzit. Dar, nu prea știi ce-i cu ele...
- Uite, cum vine chestia: faci un proiect în care arăți cum vrei tu să salvezi pădurea Gârboavele, de exemplu, sau Lunca Prutului, sau copiii străzii, sau..., mă rog, ceva benefic, ieșit din comun, care se cere rezolvat urgent. Cu proiectul în cauză, bați la ușa lu' cutare sau cutare, care răspund de banu' de-afară, și le spui: *Nea cutare, dacă-mi aprobați acest proiect, aveți 10%, de exemplu.* Dacă-i vezi că scârțâie, mărești potul, că doar nu dai din buzunarul tău.
- Da' de unde dai?
- Bre, că naiv mai ești! Păi, dacă-ți aprobă proiectu', iei banu', le dai lor cât ai zis că le dai și restul ți-i gospodărești cât poți de bine. Faci și ceva din proiect, de ochii lumii, acolo... Da' nu trebuie să te omori prea tare. Iar restul, cum ți-am spus: ceva pe numele lu' socru, ceva pe-a lu' nepotu'... E simplu.
- Și, când te-ntreabă de treabă?
- Păi, când te-ntreabă, cin' te-ntreabă? Tot ăia te-ntreabă.
- Și ce le spui?
- Le spui că n-a ajuns banu'. Înțelegi? *N-au ajuns banii?!!* - se vor mira. *Păi, de ce nu spui așa, dom'le, că n-au ajuns banii?! Ia, fă matale un proiect la proiect, să vedem câți bani ne mai trebuie.* Și-o iei de la capăt: *Nea cutare și cutare, dacă-mi aprobați acest proiect, aveți 10%, de exemplu...* E simplu.

SINCOPATUL LUI PROCRUST

Pat 2: Așa ninsoare n-a mai fost de mult... E bună la pământ. Da' i greu pentru animale. Că nu prea s-a făcut nutrețul.

Pat 3: Câte animale ai, tataie?

Pat 2: Nu-s multe, nepoate: doi cai, o vacă, zece oi, porcul și păsările.

Pat 1: Copii, nepoți, nu aveți?

Pat 2: Am, domnu', da' i-am dat la școală mai departe... S-au făcut orășăni.

Pat 3: Lasă, tataie, că te scap eu de animale: ți le cumpăr și le fac friptură la crâșma mea.

Pat 2: Nu se poate, nepoate! Animalele sunt sufletul ogrăzii. Dacă le dau, pot să mă duc și eu.

Pat 4: Vedeți, domnilor?! Cum spuneam eu: țăranul este talpa țării. Statul trebuie să-l subvenționeze, să-i acorde asistență de specialitate... Noi, politicienii, depunem toate eforturile pentru a veni în sprijinul țăranului român...

Pat 1: Demagogie! Gargară!

Pat 4: Ce-ați spus, domnu'?

Pat 1: Când seamănă, când ară...

Pat 4: Bravo, domnule! Se vede că dumneata ai înțeles bine situația. Fără ajutorul statului, țăranu-i la pământ, dacă-mi dați voie să mă exprim așa...

Pat 2: Cu nădejdea statului, ajungem la sapă de lemn, nepoate!

Pat 3: Statul dă banii, tataie, da' i șmanglește șmecherii, că-i plină țara de escroci.

Pat 2: Așa o fi, nepoate, că la mine n-a ajuns nici un leu.

Pat 3: Păi, ia să vedem: ai grâu acasă?

Pat 2: Am.

Pat 3: Ai și de vânzare?

Pat 2: Am, da' nu-l cumpără nimeni.

Pat 3: Asta-i, tataie. Cine să-l cumpere, dacă domnu' cutare, mare sculă pe basculă, prin senat, prin parlament, ia banii statului și cumpără grâu din America, să-și umfle el contul în bancă din munca noastră. Că mie mi-a pus taxă pe scaune, iar matala o să-ți pună taxă pe lătratul câinelui... Politicienii... Niște golani! Hoți cu acte-n regulă! Haimanale politice!

Pat 4: Politica este o artă, domnilor. Așa cum am spus de atâtea ori, țara noastră nu va intra în Marea Europă, dacă nu va avea o clasă politică înaltă, care să împlinească destinul pe care națiunea română îl merită. Când spunem *destin*, trebuie să ne gândim la strămoșii noștri: Traian, Decebal, marele Ștefan... Adevărații politicieni, domnilor, luptă până la sacrificiu pentru soarta scumpei noastre patrii, dar singuri, nu vor putea răzbate...

Pat 1: Mâncători de rahat!

Pat 4: Ce-ați spus, domnu'? Mai tare, vă rog!

Pat 1: Am spus: mare păcat!

Pat 4: După cum vedeți, domnilor, dumnealui a înțeles bine fenomenul. Iată! Oamenii ca noi vor duce țara în Europa... Ca dumnealui – țăranu', dumnealui – micul întreprinzător, ca dumnealui... Iertați-mă! Dumneavoastră cu ce vă ocupați?

Pat 1: Scriu la ziar.

Pat 4: Iată! Dumnealui, care este ziarist, cunoaște mai bine suferințele acestui popor, pe care oameni ca noi trebuie să-l scoată la lumină... De aceea, spuneam: trebuie să luptăm, să ne sacrificăm pe altarul patriei, că ne-a luat-o Ungaria înainte, domnilor!

Pat 2: Muncă, nu luptă, nepoate! Că rămâne pământul în paragină. Păce și sănătate! Nu luptă. Nu vedeți c-am umplut spitalele? Ce-avem noi cu ungerii?

Pat 3: N-avem nimic, tataie, cu unгурii, dar dumnealor, care mănâncă politica pe pâine, tare le-ar mai conveni un conflict, care să deruteze lumea, ca să poată fura ei în voie. Că, dacă-i pace și liniște, vine legea și-i ia la întrebări: „la spune, domnu' cutare, de unde ai matale un lanț de magazine, un lanț de hoteluri, vilele, mercedesurile și miliardele din cont?” „Am muncit.” „Ai muncit? Foarte bine! la să vedem, când ai muncit, unde-ai muncit și cât ai muncit?” Înțelegi, tataie? Și-l vezi, atunci, pe domnu' senator sau parlamentar sau ce-o fi el, acolo, că dă pe goarnă la comisie ce-au făcut și ce-au dres, cu toată gașca lui de partid și de stat. Țștia-s unгурii noștri, tataie, nu unгурii-unгурi!

Pat 1: Bravo, domnule! Bine zici. Trebuie luați la întrebări, că duc țara de râpă.

Pat 4: Cum spuneam, domnilor, fără o clasă politică, vom rămâne în coada Europei. Adevăratul om politic vibrează la necazurile românului, își sacrifică liniștea și fericirea personală pentru propășirea țării, este un purtător neînfricat al stindardului libertății, un apărător consecvent al cuceririlor fragilei noastre democrații...

Pat 1: Mai slăbește-ne, domnule! Suntem la spital, nu la ședințele voastre de partid.

Pat 4: Ce partid, domnu'? Care partid? Ce știi dumneata de partidul nostru?

Pat 3: Da' ce crezi, domnule, că suntem veniți cu pluta?! Știm noi cu cine defilezi! Ha, ha, ha!

Pat 1: la spune-ne: ce funcție ai? Președinte sau vice'? Ha, ha, ha!

Pat 4: Spioni! Plățiți de unğuri, să mă urmărească, să-mi denigreze partidul! Scoateți-i afară! Să vină asistenta! Afară cu impostorii! Ajungem noi la putere! V-arăt eu, vouă, cu cine ați stat în salon. Jos trădătorii!

PASTEL DE SEZON

- Frumoasă toamnă, domnule!
- Frumoasă, nene, da' ce folos? Cu prețurile astea umflate...
- Ce are una cu alta?
- Are, nene, nu vezi că are!? Căldura – umflată; curentul electric – umflat; benzina, motorina – umflate... Vai de cucurigu' nostru! Cum să-ți mai ardă de toamnă!?
- Ai și dumneata dreptate, dar ia te uită ce frumusețe! Norii aceștia, apa, pescărușii, arborii... Privește frunzele! Tonurile acestea pale, delicate! Realitățile cotidiene pălesc în fața unui asemenea decor. Adevărată poezie! Asta contează. Nu, benzina. Nu, motorina. Ci, arta. Cultura.
- Ce poezie, nene? Poezia-i pentru domnișoare. Cu arta și cultura mori de foame. Banii, asta contează. Ai teșchereaua plină, ai ce vrei: și artă, și cultură, și tot.
- Nu-i chiar așa, domnule! Poezia, arta se simt, se trăiesc, nu se cumpără la pachet, nu se înfulecă la iarbă verde.
- Stai calm, nene! Dă-mi mie un milion de dolari, și-ți arăt eu cultură! Îți cumpăr artă câtă vrei. Tablouri, cărți, discuri, sculpturi găsești pe toate drumurile. Tengrop în cultură!
- Iartă-mă, dar eu am altă părere, domnule! Degeaba ai bani, dacă nu ai principii estetice, ca să poți percepe esența artei, să te bucuri de mesajul înalt al unei creații... Și, mai cu seamă, să vibrezi de emoție, când tu însuși ai produs o valoare artistică. Și să ai și conștiința acestei valori... Fără simț estetic nu se poate.

- Simț estetic spui? Toți avem simț estetic. Da' ascultă-mă pe mine, nene! Cei cu bani fac ceva pe simțul nostru estetic. Ce poți face cu simțul estetic, când îți suflă vântul prin portofel?

- Ce poți face? Privești, admiri, citești, scrii poezie, ascuți muzică, sculptezi... Multe se pot face. Uită-te și dumneata! Nu simți cum îți vibrează sufletul, când privești acest peisaj dumnezeiesc?!

- Fii serios, nene! Vezi mercedesul de colo? Când îl privesc, îmi vibrează toate organele. Și nu numai mie. Uită-te la blonda aia cum se gudură în jurul lui... Ce zici? Urcă sau nu urcă? Na, c-a și urcat! Acesta da simț estetic, nene! Ce-ți spuneam eu? Bani vorbește. Ai bani, ești deștept, nu ai bani, ești prost. Salut!

- Ce axiomă!

- Auzi, nene? Știi ceva? Să nu mă faci tu, pe mine, axiomă! Că n-am mâncat din aceeași strachină! Ai înțeles? Axiomă-i nevastă-ta, nu eu! Auzi la el: axiomă! Îi dai atenție huțupanului, îl tratezi ca pe un domn, și el face bășcălie...

- Domnule, te rog! Este o neînțelegere. Stai, să-ți explic!

- Ce să-mi explici, băi gulie? Te dai deștept la mine? Crezi că mă dai la-ntors cu șmecheriile tale: cultură, artă, principii estetice?... Mă cac în cultura și-n principiile voastre estetice! Și cară-te, că-ți trag una-n sfârlă de-ți sare borșu-n Dunăre! Hai, fă pași! Labă tristă ce ești!

SE FURĂ, DOMNULE, SE FURĂ!

- Măi, omule, stai să-ți explic!...
- Ce să-mi explici?
- Sunt argumente care...
- Lasă, dom'le, argumentele! Nu ai dreptate și basta!
- Dar nu despre dreptate e vorba... Spuneam că se fură prea mult, și de aceea...
- Nu-i adevărat, nu se fură cum spui tu!
- Dar cum se fură?
- Te rog, fără bășcălie! Se fură, ori nu se fură?
- Se fură, domnule, se fură!
- N-ai dreptate!
- De ce n-am dreptate?
- N-ai dreptate pentru că n-ai dreptate, înțelegi?
- Nu-nțeleg.
- Nu vrei să-nțelegi, nu că nu-nțelegi.
- Ce să-nțeleg?
- Ce ți-am spus.
- Ce mi-ai spus?
- Păi, vezi ? Ți-am spus că nu-nțelegi. Cum să-nțelegi, dacă nu știi ce să-nțelegi?
- Cum nu știi?
- Nu știi, cum nu se știe când nu se știe, așa nu știi.
- Măi, omule, tu mai știi despre ce vorbeam?
- Da' ce, mă crezi idiot?
- N-am spus asta.
- N-ai spus-o, da' așa mă crezi. Ce, nu se vede? Te știi eu ce hahaleră ești!
- Eu nu te-am jignit.
- Ba, m-ai jignit!
- Când te-am jignit?
- Când vorbeai de furat.

- Am zis, doar, că se fură cam mult - așa, în general...Doar nu crezi că mă refeream...
- Nu cred nimic, dom'le. Ți-am mai spus: nu ai dreptate și basta!
- Și eu îți repet: nu despre dreptate e vorba.
- Dar, despre ce?
- În principiu, este vorba de principii.
- Mai slăbește-mă, dom'le, cu principiile tale! Nu mă interesează nici un fel de principiu. Un singur lucru e clar: nu ai dreptate!
- În cazul acesta cred că nu cunoști noțiunea de *principiu*.
- Ce vorbești, nene! Domnu' intelectual crede că eu, care fac business-uri cu țânșpe județe și enșpe țări n-aș ști ce-i *principiu*! Numai 'mnealui știe, că-i intelectual rasat. Și asta, cică nu-i jignire! Dacă nu-i jignire, atunci ce-i?
- N-a fost decât o observație. Nu-i nici o nenorocire să nu înțelegi înțelesul unor cuvinte. Se poate întâmpla oricui.
- Oricui, numai 'mnealui nu, că-i intelectual, nu un prăpădit de comerciant ca... Văd eu unde bați cu presupusul.
- Nu bat nicăieri... Vorbeam doar de înțelesul cuvântului *principiu* și spuneam că...
- Dacă ești așa de deștept, spune tu: ce-i aia *principiu*? Dacă știi – știi, dacă nu știi – nu știi și basta!
- Lasă, nu e cazul să ne dăm în spectacol!
- E clar. Dăm înapoi... Deci, nu știm. Și ne dăm intelectuali rasați.
- N-am spus că nu știu, am spus că nu e cazul...
- *Nu e cazul*, în acest caz, este tot un fel de *nu știu*. Deci, nu știi. Pariez, pe cât vrei, că nu știi!
- Nu paria, că pierzi!
- Nu contează!
- Nu-mi pun eu mintea cu tine.
- Vezi cum mă jignești? Dacă nu pariezi, înseamnă că nu știi.

- Bine... Atunci, hai să pariem!
- Pe- o sută de dolari.
- Nu pot. N-am o sută de dolari.
- Dacă n-ai, înseamnă că nu știi. Ai pierdut.
- Ba știu, dar nu am...
- Dacă știi, atunci spune ce înseamnă *principiu*?
- În principiu, *principiul* este o idee care fundamentează un sistem, un fel de convingere, de certitudine asupra unei chestiuni...
- Ha, ha, ha! În principiu, *principiul* este... bla, bla, bla și langa, langa! Hai, dom'le, c-ai feștelit-o! Intelectualu' lu' pește!
- Te rog să nu mă jignești! la dicționarul și vezi!
- Ce să văd? Arată-mi, în ce dicționar scrie: „în principiu, *principiul* este...”?!
- Așa a venit vorba. Însă, definiția era tocmai în partea aceea cu *bla, bla, bla* și *langa, langa* – pe care n-ai binevoit s-o iei în considerare.
- Ce vorbești, dom'le! Adică, tot eu sunt prostul...
- N-am spus asta.
- N-ai spus-o, dar se vede cum gândești...
- Cum gândesc?
- Că, adică, eu sunt un comerciant prăpădit și-mi permit să contrazic un intelectual rasat.
- Greșești. Și, mai termin-o cu intelectualul acesta rasat, că nu se dă nimeni rasat. Am spus eu că sunt intelectual rasat?
- N-ai spus, da' se vede cum gândești, am mai spus-o!
- Atunci, dacă așa se vede, așa o fi...
- Aha, vezi?! Te dai rasat!
- Măi, omule, hai s-o lăsăm baltă! Așa, n-ajungem nicăieri.
- Da' unde vrei s-ajungi?
- Eu? Nicăieri. Vorbeam despre principii.
- Ce-i cu principiile?
- Principiile... ori le ai, ori nu le ai. Nu sunt obligatorii, da'i mai bine să le ai.

- Adică, unii le au – și-s deștepți, alții nu le au – și-s proști.
- N-am spus asta.
- N-ai spus-o, da' se vede cum gândești.
- Cum gândesc?
- Cum se vede.
- Cum se vede?
- Că, adică, unii sunt intelectuali rasați, ca tine, și alții sunt comercianți, ca mine.
- Dacă așa se vede, așa o fi.
- Vezi că te dai rasat?
- Nu mă dau.
- Ba te dai, că așa se vede.
- Dacă așa se vede, așa o fi.
- Păi, eu ce-ți spuneam?
- Că mă dau rasat.
- Și, nu te dai?
- Nu mă dau.
- Da', așa se vede.
- Dacă așa se vede, așa o fi...

INSPECTORUL, COMUNIȘTII ȘI PUFUL DE PLOPOAICĂ

- Alo, sunteți inspectoratul de mediu?
- Da. Spuneți!
- Aș dori, dacă se poate, să vorbesc cu un domn inspector de la dumneavoastră!
- Cum se numește?
- Cine?
- Inspectorul cu care doriți să vorbiți.
- Nu contează... Inspector să fie. M-auziți?
- Da, v-aud. Spuneți!
- Sunteți inspector?
- Da. Spuneți!
- Sigur, sunteți inspector?
- Da, domnule. Spuneți!
- Domnu` inspector, cineva din bloc de la noi vrea să taie un copac. M-auziți?
- Da, v-aud. Ce specie?
- Un comunist, domnule! A pus ochii pe copacul plantat de mine. De zece ani îl ud, îl curăță și-l păzesc, să nu-l rupă copiii. Alo, m-auziți?
- Ce copac? – v-am întrebat, domnule!
- Copacul din fața ferestrei mele.
- Unde locuiți dumneavoastră?
- La bloc.
- La bloc, la bloc, da` unde?
- La etajul unu, apartamentul cinci, vă rog să notați!
- Bine, domnule! Haideti să ne-nțelegem ca oamenii... Ce specie este? Cum se numește?
- Ignat Vasile, de la patru, apartamentu` cinșpe.
- Nu omul, domnule! Copacul.
- Ce-i cu copacul?
- Ce specie este? Adică, este tei, nuc, arțar... Sau, ce? M-ați înțeles?

- Aaa!... Păi, de ce nu spunei așa, domnule inspector! Plop este, domnule, plop. Eu l-am plantat. Acum zece ani. Și el vrea să-l taie!
- De unde știți?
- Mi-a spus doamna Caracostea de la trei. Zice că-i bagă vântu` puf pe fereastră, că-i plopoaică, înțelegeți?
- Ce plopoaică, domnule! Poate fi populus alba, populus tremula, populus pyramidalis, populus orientalis... da` nu plopoaică...
- Domnule inspector, eu m-am săturat de comuniști! Nu mă luați pe mine cu populisme de-astea! Eu vă spun clar că, dacă-mi taie popul, ajung până la București! M-auziți?
- Da, v-aud.
- Dacă m-auziți, cum facem?
- Haideți s-o luăm ordonat... Cum vă numiți dumneavoastră?
- Sofronie. Sofronie Nicolae...
- Foarte bine, domnu` Sofronie! Ați procedat bine că ne-ați sunat! Dar dacă nu l-a tăiat, noi nu-l putem sancționa. Înțelegeți?
- Și dacă-l taie?
- Dacă-l taie-l taie. Da` dacă nu-l taie? Însă, dacă vedeți că vrea să-l taie, ne dați un telefon.
- Și dacă-l taie noaptea?
- Dacă-l taie noaptea, îl sancționăm.
- Domnule inspector, v-am spus, eu ajung până la București. Eu, cu mâinile mele, l-am pus. M-am săturat de comuniști! Ori îi spunei să nu-l taie, ori... Că sunt în stare să fac moarte de om!
- Calmați-vă, domnu` Sofronie! O să încercăm să v-ajutăm. Unde spuneți că locuiți?
- La bloc.
- La bloc, la bloc... da` unde?
- La etajul unu, apartamentul cinci.
- Domnule, să ne-nțelegem: cum se numește blocul, strada și numărul.
- Aaa... Păi, de ce nu spunei așa? Bloc „G”.

- „G” de la Gheorghe?
- Care Gheorghe, domnule, Sofronie am zis.
- Nu dumneata, blocul, domnule!
- Ce-i cu blocul?
- Blocu` este cu „G” de la Gheorghe?
- Domnule inspector, eu m-am săturat de comuniști! Nu mă luați pe mine cu chestii din astea.
- Calmați-vă, domnu` Sofronie! Cum ziceați că se numește strada?
- Strada Plopului...
- Aha! Înțeleg. Pe unde vine asta?
- În spate la Romarta.
- Aha! Înțeleg. Nu-i zona mea. Sunați-l pe domnul inspector Balaban! Este zona dumnealui.
- Comuniștilor! Vă bateți joc de oameni! Până la București ajung etc.

LENIN LA PREȘEDINTE

Moto: „Tu-i neamu' nevoii!”
(înjurătură atribuită lui Eminescu)

- Bună ziua!
- Bună ziua! Luați loc, vă rog!
- Nu iau loc.
- Cum doriți. Care-i problema?
- Problema-i că am doi vecini care fac umbră-n curtea mea. Și-mi putrezește gardu' de la rădăcină.
- Ce-are umbra cu putrezitul gardului?!...
- Are. Că, pe gard se-agață și se ridică buruienile, iar când plouă, scândura nu se mai usucă și putrezește... Înțelegeți?
- Mda. Mai departe!
- Cum v-am spus. Cei doi vecini fac umbră. Îmi iau soarele din curte, dom'le... Unu' – dimineața și altul – seara.
- Adică, vecinii stau în dreptul soarelui?
- Nuuu, dom'le! Vecinii au doi pomi în grădină. Un tei și un plop. Ei fac umbră.
- Normal.
- Nu-i normal că fac umbră-n curtea mea și-mi putrezește gardu' de la rădăcină, cum v-am spus! În plus, udă zilnic grădina, apa se infiltrează și-mi surpă casa.
- Și ce-ați dori de la noi?
- Să-i tăiați!
- Noi protejăm arborii, nu-i tăiem.
- Dar fac umbră pe terenul meu, pentru care plătesc anual impozit. Înțelegeți?
- Înțeleg. Dar n-avem cum să v-ajutăm.
- De ce?
- Noi protejăm, nu tăiem, cum v-am spus.

- Și cine poate să-i taie?
- Proprietarii, de exemplu.
- Le-am spus, da' nu vor.
- Normal...
- Nici un normal! Mie să-mi ia umbra, că sunt în stare de orice! Nu înțelegeți?
- Ba înțeleg.
- Nu înțelegeți. Dacă ați înțelege, n-ați spune că-i normal.
- Am înțeles.
- Ce-ați înțeles?
- Că nu-i normal.
- Ce nu-i normal?
- Nu-i normal să putrezească gardul, da'i normal să tăiem arborii.
- Bine.
- O fi bine, da' nu-i normal.
- Domnule, văd că țineți cu ei.
- Cu care ei?
- Vecinii cu umbra. Nu cumva îi cunoașteți?
- Nu-i cunosc.
- Poate sunteți chiar neamuri.
- Vă rog să nu umblați cu insinuări.
- Cine umblă cu așa ceva?
- Dumneavoastră.
- Vă rog să nu mă jigniți.
- Și eu vă rog aceeași chestie.
- Ce chestie?
- Să nu mă jigniți.
- Eu nu vă jignesc, eu vă rog să tăiați cei doi pomi, și să nu mai ude grădina!
- Vedeți cum mă jignit?
- Când v-am jignit?
- Adineaori.
- Nu-i adevărat. Nu poți să jignești pe cineva dacă-l rogi ceva...
- Depinde...
- Cum, depinde?

- Cum ați auzit: dacă mă rugați, de exemplu, să plantez un copac – nu mă jigniți, dar dacă mă rugați să-l tai – mă jigniți. Ați priceput?
- Țineți cu ei, văd eu...
- Nu țin cu ei.
- Da' cu cine țineți?
- Cu copacii, de exemplu.
- Vă rog, fără bășcălie!
- Și eu v-am rugat: fără insinuări.
- Fără insinuări. Și cu umbra cum rămâne?
- Nu-i treaba noastră, înțelegeți?
- Înțeleg, da' eu ce fac, că-mi putrezește gardu'?...
- Încercați să comunicați cu vecinii dumneavoastră, poate-i taie din proprie inițiativă...
- Eu am încercat să comunic cu ei, da' ei nu vor să comunice cu mine.
- De ce nu vor?
- Pentru că se cred mai deștepți, de asta.
- Și dumneavoastră ce credeți?
- Or fi ei deștepți, da' nici eu nu-s prost. Și dacă-s deștepți, să fie în curtea lor, nu în curtea mea. În curtea mea, eu sunt deșteptul.
- Câți locuiesc în curtea dumneavoastră?
- Locuiesc singur.
- Atunci, aveți dreptate.
- Am, că dacă n-aveam, nu ajungeam la dumneavoastră.
- Corect...
- Chiar foarte corect.
- Și asta-i corect.
- Corect, necorect, da' cu umbra? Cum rămâne?
- Umbra nu-i treaba noastră.
- Dar ați spus că am dreptate.
- Corect.
- Și dacă-i corect, eu ce să fac?
- Dați-i în judecată, de exemplu...
- I-am dat de mai multe ori.
- Și?...
- Și, nimic.

- De ce, nimic?
- Dumneavoastră, ce credeți?
- Nu contează ce credem noi, da' judecătoria trebuia să vă dea un răspuns...
- Mi-au dat – de mai multe ori.
- Și, ce v-a spus?
- Prima dată mi-au spus că nu trebuie tăiați copacii. Și, că oamenii sunt liberi să-și ude grădina.
- Aha. Și-a doua oară?
- A doua oară mi-au spus la fel: că nu trebuie tăiați copacii și că trebuie să plătesc cheltuielile de judecată.
- Și-ați plătit?
- Am plătit.
- Și... mai departe?
- Mai departe, ce?
- De ce-ați mai venit la noi?
- Ca să tăiați copacii.
- Dacă judecătorul a spus că nu trebuie tăiați, credeți că noi o să spunem altceva? Ce-ați gândit?
- Am gândit că, poate, judecătoru' îi cunoaște sau o fi neam cu ei.
- Tu-i neamu' nevoii!...
- Ce-ați spus?
- Nimic... Eminescu...
- Ce-i cu Eminescu?
- ...Iubea foarte mult natura, de exemplu...
- Și eu iubesc natura, da'n curtea mea, nu-n curtea lor.
- Cum ziceați că vă numiți?
- Cine, eu?
- Dumneavoastră.
- Ignătescu Lenin.
- Ahaaa, Lenin! Da, da, da...
- Ce aha, ce da, da, da?!
- Se cam leagă...
- Ce se leagă?
- Ițele.

- Dom'le, vă rog, fără bășcălie! Și dacă nu-mi tăiați pomii, eu merg mai departe.
- Mai departe? Unde, mai departe?
- Merg până la domnu' președinte. Înțelegeți?
- Înțeleg, cum să nu. Înțeleg chiar foarte bine: tovarășu' Lenin la domnu' președinte. O idee foarte bună. Chiar interesantă! Merită să încercați.
- Credeți că n-am curajul?
- Sunt sigur c-aveți curajul.
- Ca să afle și domnu' președinte situația mea și să-i stârpească pe corupți!
- Să afle și să-i stârpească! Mama lor de...
- Ce-ați spus?
- Ceva retoric... Stați liniștit!
- Pot să-i spun c-am trecut și pe la dumneavoastră?
- Cui?
- Domnului președinte.
- Chiar vă rog! Și, să-i transmiteți salutări din partea mea...
- Vă cunoaște?
- Cine, președintele? Hai, că-i bună!
- Poate, sunteți chiar neamuri?
- Da. De la Adam și Eva.
- Ce-ați spus?
- Am spus că da.
- Bănuiam eu... De asta-mi putrezește mie gardul și mi se surpă casa... Că, nu mai încapi de neamuri în țara asta. Toți sunt neamuri cu toți! Bună ziua!
- Bună ziua.

PARIU ÎN PARC

- Americanii le-o plătește, dom'le. Ai să vezi.
 - Nu se pune americanii cu toți răpănoșii.
 - Ba, ai să vezi că se pune.
 - Pariu?
 - Pariu. Ai să vezi cum le bagă racheta pe fereastră.
- Ce, crezi că americanu-i prost?
- Nu-i prost, da' nu le-o bagă.
 - Pariu?
 - Pariu! Am urmărit toate emisiunile.
 - Da' ce, eu n-am urmărit? Eu mă culc cu *proteveul*, mă scol cu *proteveul*...
 - Eu mă culc cu *antena*.
 - Cred. Da' *proteveu*-s buni tare.
 - Nici într-un caz mai buni ca *Antena*.
 - Nu cred. Eu merg de 10 ani pe mâna *proteveului*.
 - Nici într-un caz... *Antena*, dom'le. Acolo-s ăia... Știi mata... ăia, care știu tot...
 - Care, dom'le?
 - Hai, dom'le... Ce, nu știi?! Toată lumea știe... Băieții cu ochi albaștri! Prietenii noștri! Care știau tot... Care vedeau tot...
 - Daa!... Nu cred.
 - Pariu?
 - Pariu!
 - Ca să nu mai vorbesc de ziare... Citesc tot ce prind.
 - Ziarele, da! Deștepți ziariștii ăștia, dom'le! Nu vezi, câte știu! De unde știu ei atâtea? Nici nu moare bine cineva și ei scrie că l-au îngropat. Dați naibii, dom'le!
 - Stai calm! Da' ce, mata n-ai auzit de internet?
 - Inter...-ce?

- Interneet...

- Ce-o mai fi și asta?!

- Păi, vezi... Stai să vezi! De calculatoare ai auzit?...

Ai auzit. Se vede c-ai auzit. Păi, atuncea-i simplu: legi calculatorul la telefon și gata internetu. Apeși pe butoane și afli ce vrei. Te-ai prins?

- Nu cred.

- Pariu?

- Pariu!

- Fii atent: vrei, de exemplu, să afli ce-a mâncat, ieri, la prânz, papa de la Roma. Da? Da. Foarte simplu: deschizi calculatorul, apeși pe niște butoane și-ntrebi: vă rog frumos, ce-a mâncat ieri, la prânz, papa de la Roma? Întrebarea ta pleacă pe firul de telefon, la un calculator mai mare, care le știe pe toate și care, după ce se gândește puțin, îți dă răspunsul pe loc: papa de la Roma a mâncat ieri, la prânz, cartofi prăjiți, de exemplu. Ce mare brânză! Te-ai prins?

- Nu cred.

- Pariu?

- Pariu!

- La fel și cu americanii și cu toate. Vrei să știi cine-a dat golul cu Suedia? Foarte simplu: vine *internetu* și-ți spune: Cămătaru! Mare brânză! De asta par deștepți. Stai calm! Bietul *internet* să trăiască! Arată-mi mata un ziarist ca lumea, și-l mănânc. Să-l vezi că trage la greu, că schimbă trenurile din mers, că se urcă prin copaci să pândească, să asculte, să-ntrebe, s-o ia pe cocoșă... Dă de unde!... Două vorbe de la radio, două de la televizor, și-n rest, internetu și mahalaua. Bălării și chiolhanuri! Toți trag spuza pe turta lor. Că vine câte unu, pe prima pagină, și scrie: cutare fură, de 10 ani, combinatu, are vilă la Lepșa, mercedes la scară... Și, c-o să dea, într-un număr viitor, niște detalii de-o să țipe mâța. Aș... Citești de șapte ori șapte numere viitoare și găsești, într-un colțisor, că de fapt *cutare* n-a furat în viața lui... dă un vecin invidios a dezinformat presa. Dă ziaristu, până la urmă, s-a prins și i-a cerut scuze lui domnu cutare... Care, fiind un cetățean de mare caracter, n-a aplecat el urechea la toți zvonacii. Și, ca dovadă că nu-i poartă pică

ziaristului, l-a și cununat. Și o să-i și boteze, dacă va fi cazul... Asta-i, dom'le! Te-ai prins?

- Nu cred.

- Pariu?

- Pariu!

ZGOMOTUL ȘI HÂRTIA

...Și cum îți spuneam, merg cu hârtia la Secția de poliție, să-l reclam pe dobitoc.

- Domnule major, zic, am un vecin care, de o lună, bocăne toată ziua, de nu pot să mai am liniște în casă cu toată familia, doi copii mici și o nevestă, că de mine nu mai vorbesc. Am aici o hârtie în care am spus tot.

- De ce bocăne? – mă-ntreabă el.

- Nu știu exact, da□ cred că vrea să-și facă magazin, că stă la parter și dă-râmă pereții – zic.

- Ai buletin? – mă-ntreabă el.

Îi dau buletinul și hârtia pe care o trece într-un registru.

- Ia-ți buletinul și reclamația și mergi la camera trei, la sectoristul din zonă! – îmi zice.

Bat la camera trei – încet, să nu deranjez – și-mi răspunde un glas gros:

- Intră!

- Bună ziua, domn□ major! – intru și zic.

- Zii! – zice, gros.

- Am un vecin care, de-o lună, bocăne toată ziua, de nu pot să mai am liniște în casă, cu toată familia, doi copii mici și-o nevestă, că de mine nu mai vorbesc. Am aici hârtia în care am spus tot – zic.

- De ce bocăne? – mă-ntreabă el.

- Nu știu exact, dar cred că vrea să-și facă magazin, că stă la parter și dă-râmă pereții, zic.

- Buletinul! – zice.

Îi dau buletinul. Se uită la mine clătînând din cap.

- Nu-i treaba noastră, zice.

- Cum adică? – zic.

- Dacă nu tulbură liniștea publică, nu-i treaba noastră.
 - Nu-nțeleg, zic.
 - Dacă zgomotul era pe stradă, atunci – da, tulbura liniștea publică. Da□ zgomotul este în bloc, pricepi? Înăuntru.
 - Da□ se-aude și de-afară, domn□ major – zic.
 - Dacă se-aude și de-afară, să reclame unu□ de-afară – zice.
 - Reclam eu și de-afară – îi zic.
 - Matale ai reclamat din apartament, din interior, pricepi?
 - Atunci, reclam și dinăuntru și de-afară, zic.
 - Nu se poate. N-ai cum să reclami, simultan, din două direcții...
 - Și eu ce fac? – zic.
 - Reclami în altă parte – zice.
 - Unde, în altă parte?
 - Nu știu, nu-i treaba noastră – zice.
 - Da□ a cui? – zic.
 - Încearcă la sanipid, sau la protecția mediului, sau, mai bine, la primărie.
 - Bună ziua!, zic și plec la primărie cu hârtia. La primărie, mă oprește gardianu□.
 - Mata ce dorești?
 - Vreau să reclam un zgomot, zic.
 - Ce zgomot? Povestesc treaba cu pereții.
 - Mergi în spate, la ghișeu de reclamații – zice.
 - Bună ziua!, zic la ghișeu de reclamații.
 - Ce doriți? – face, prin ghișeu, o cucoană.
 - Vreau să reclam o chestie - zic, tot prin ghișeu.
 - Ce chestie?, zice.
 - Am scris tot, aici, pe hârtie.
 - Nu la noi, la protecția mediului sau la inspecția în construcții, zice, citind hârtia.
- Când ajung la protecția mediului – gardianul la ușă.
- Aici este protecția mediului? – întreb, ca să nu mai dau bună ziua.
 - Scrie acolo, pe perete, nu vezi?, zice gardianu□.

- N-am observat, mă scuzați! – zic.
- Cu cine doriți? – zice.
- Aș vrea să reclam un zgomot.
- Ce zgomot?
- Am aici, scris totul pe hârtie.
- Urcați la etajul doi!, zice.
- Bună ziua, zic la etajul doi – și toți se uită brusc la mine, pe deasupra ochelarilor.
- Ce doriți? – mă-ntreabă o cucoană.
- Vreau să fac o reclamație, zic.
- În ce zonă ?
- Pe Vezuviu, la numărul 19, bloc I. Am scris și aici, pe hârtie.
- Zona, domnule, zona, nu adresa!, zice.
- Mazepa doi, zic.
- Nu-i zona mea, mergeți la domnul din colț!, zice.

Merg la domnul din colț.

- Bună ziua, zic.
- Da, zice. Spuneți!
- Vreau să fac o reclamație, zic.
- Ce reclamație? – zice.
- Un zgomot, zic.
- Ce zgomot? – zice.

Îi spun chestia cu vecinul.

- Da, zice. Adresa!
- Strada Vezuviu numărul 19, bloc I, apartament cinci – zic.
- La ce etaj?, zice.
- Unu, zic.
- Da, zice. Trebuie să facem măsurători. Când sunteți acasă?
- Când doriți – zic.
- Nu așa, zice. Când venim să măsurăm, trebuie să fim siguri că-i zgomot. Ca să nu batem drumu□ degeaba. Aveți telefon?
- N-am, zic.
- Atunci, cum ne-anunțați?, zice.
- Ce să v-anunț?
- Că-i zgomot, zice.

- Păi, vin repede, cu bicicleta și v-anunț – zic.
- Și dacă, până ajungem, se termină?!, zice.
- Cine?
- Cum, cine? Zgomotul.
- Așteptăm.
- Ce s-așteptăm?
- Să-nceapă.
- Și dacă nu mai începe?
- Nu se poate, începe sigur, de-o lună bocăne zi de zi.
- Ce bocăne?
- Nu știu exact... da□ cred că sparge pereții, să facă magazin, că stă la parter.
- Sparge pereții?
- Da. Așa cred, că bocăne prea tare.
- Dacă sparge pereții, nu-i treaba noastră.
- Da□ a cui?
- Mergeți la primărie sau la inspecția pentru construcții.
- La primărie am fost.
- Și ce v-a spus?
- Să vin la dumneavoastră sau la inspecția în construcții.
- Păi, vedeți? Mergeți la inspecția în construcții.
- Bună ziua!
- Bună ziua!

La inspecția în construcții, secretara mă ascultă.

- La primărie ați fost?
- Am fost, zic.
- La mediu ați fost?
- Am fost, zic.
- La poliție ați fost?
- Am fost, zic.
- Și ce v-au spus?
- Să vin la dumneavoastră.
- Foarte bine! Atunci, faceți o reclamație, o-nregistrăm, mergeți acasă și așteptați.
- Ce s-aștept? – zic.
- Să vină cineva.

- Și cât o s-aștept?
- Nu știu. Aveți telefon?
- N-am.
- Nu-i nimic, vă găsim noi.
- Și dacă nu-s acasă?
- Nu-i nimic. Așteptați!
- Și dacă se termină?
- Cine?
- Zgomotul.
- Foarte bine. Nu asta vreți?
- Ce?
- Să se termine cu zgomotul...
- Ba da!
- Păi, vedeți? Stați acasă și așteptați.
- Aveți dreptate! Bună ziua!
- Bună ziua!

EXPERT ÎN TEI

- Bună ziua, doamnă!
- Domnișoară, nu doamnă, vă rog!
- Scuzați, vă rog, domnișoară. Da□ n-aveam de unde să știu...
- Vezi la mine vreo verighetă?
- Nu, da□ poate n-ai bani, maică...
- Nu te privește pe dumneata banii mei!
- Scuzați, vă rog! Nu vă supărați!
- Ce doriți?
- Am un tei, maică. Mi-a intrat sub casă... M-auziți?
- V-aud.
- Scriați, și credeam...
- Ce? Că, dacă scriu, nu mai aud?... Aud. Mai departe!
- ... Pătrund rădăcinile sub casă și-mi crapă pereții...
- Care rădăcini?
- Rădăcinile teiului... Ați spus c-auziți și când scrieți!
- Te rog să nu fii obraznică!
- Scuzați, vă rog!
- Mai departe!
- Mai departe... Da□, mai departe, când plouă, apa intră în casă și-mi umflă parchetul... Ca să nu mai vorbim de igrasie... Că-mi miroase toată casa a mucegai.
- Și ce treabă am eu cu mucegaiul dumitale?
- Păi, cum v-am spus... de la tei. Că-i prea aproape de casă și pătrund rădăcinile sub pereți, care crapă și intră apa de la ploaie.
- Nu-i treaba mea. Avem expert în tei... Cu el trebuie să discutați.
- Și unde-l găesc, maică?
- Nu-l găsiți.

- Dar, ați spus că aveți!
- Avem, da□ nu-l găsiți, că-i în concediu...
- Și eu ce fac? E urgență! Că vin să-mi repare casa și trebuie tăiat teiul. N-ați putea să-mi dați dumneavoastră o hârtie să-l tai?
- Eu nu sunt expert în tei. V-am spus! Avem coleg expert în tei.
- Știu, maică, mi-ați spus, da□ i în concediu...
- Dacă știi, ce mai vrei?
- Doamnă, e urgență, că vin să-mi repare...
- Domnișoară, nu doamnă, v-am rugat!
- Scuzați, vă rog, domnișoară! Și eu, ce fac?
- Așteptați!
- Ce s-așteapt?
- Să vină expertul din concediu.
- Și când vine?
- Nu știu, nu-i treaba mea.
- Vai, maică! Și eu ce fac? La bătrânețele mele, abia mă mai mișc. Ar fi venit băiatu□ meu, da□ i tocmai la București, și nu poate scăpa, că lucrează mult la „Menestrel”...
- La Minister?
- Da, maică. Așa-i pe-acolo, pe la București, se lucrează mult... A telefonat că nu poate veni până la concediu. Așa că am venit eu. Mi-a spus secretara să vin la dumneavoastră, ultima ușă pe dreapta... Vă rog să mă iertați pentru deranj!
- Care deranj? Nu-i nici un deranj, doamnă! Da□, de ce nu stați pe scaun? Luați loc, vă rog!
- Nu stau, maică. E urgență, că vin muncitorii să repare, și n-am acte de tăiat teiul.
- Care tei?
- Teiul care v-am spus. Este prea aproape de casă și-i pătrund rădăcinile, de-mi crapă pereții și intră apa de la ploaie, de-mi putrezește parchetul și-mi face și igrasie, de-mi miroase toată casa a mucegai.
- Trebuie tăiat.
- Știu, maică, da□ n-am hârtie să-l tai...

- Vă dau eu o hârtie. Asta-i o problemă? Ai buletinul la dumneata?
- Am, maică. Poftim! Da□ nu-i mai bine să mai așteptăm?
- Ce s-așteptăm?
- Expertul.
- Care expert?
- Expertul în tei... din concediu...
- În caz de forță majoră, toți suntem experți.
- Suntem, maică, da□ să n-avem neazuri cu legea. Mai bine, s-așteptăm expertul.
- Nu mai așteptăm pe nimeni! Crapă pereții? Crapă. Intră apa-n casă? Intră. Putrezește parchetul? Putrezește. Clar: forță majoră. Trebuie tăiat! Ce tot atâția experți?! Să scriem hârtia! Așa... Se aprobă tăierea unui tei din strada... așa, numărul... așa, pe numele... așa... Semnăm... Ștampilăm... Gata! Iată, aprobarea! Puteți tăia liniștită teiul.
- Mulțumesc, maică! Dumnezeu să-ți dea sănătate!
- La ce minister ziceați că lucrează băiatul dumneavoastră?
- La București, maică, la „Menestrel” S.R.L. Face viori și cobze.

COLEGI DE BIROU

- Cică, de mâine vine apa caldă.
- I-auzi!
- Scrie-n ziar. Uite, aici!
- Golăanii.
- Îți dai seama? Cada plină ochi, și tu să stai în apă fierbinte, până ți se moaie toate oasele... Ei, ce zici?
- Dă-i în p... măsi!
- Ce tot scrii acolo? Ia, ascultă aici: *leul s-a depreciat cu aproape șaispe la sută...*
- Stai calm!
- Hopa! Fii atent: *ca să faci sex în spațiul cosmic, trebuiești trei persoane: două, pentru... așa și una, ca să-i țină, să nu plutească.* Ha, ha, ha! Ce zici?
- Măgării.
- *...un polițist rus, beat, a ucis trei persoane, în urma unui schimb de focuri...*
- Vezi-ți, bă, de treabă!
- Ești un tâmpit! Un idiot de birocrat tâmpit. Mai exact – un bou.
- Huțupani.
- Uite aici: *Belfast. Noi ciocniri între catolici și protestanți.* Sau: *Președintele Chinei a început o vizită în Coreea de Nord...* Sau: *România – singura țară care nu îndeplinește criteriul economic pentru aderarea la Uniunea Europeană...*
- Dă-i în p... măsi!
- Ignorant! Incult! Dobitoc! Bou, cum am spus.
- Măgării.

- Dă de asta, ce zici? *Douăzeci de polițiști și jandarmi ciomăgiți de angajați ai discotecii Copacabana din Mamaia... Uite, aici: Cristian Barnard, pionierul transplantului cardiac, mort în urma unui atac de cord...Ironia soartei... Îți dai seama?...*
- Vezi-ți, bă, de treabă!
- Fii atent: *tutunul românesc – unul din marile jafuri postdecembriste...*
- Golăanii.
- ...Cărți vechi din Patrimoniul Cultural Național găsite, la graniță, în bagajele unor turiști... O dietă carnată crește riscul apariției cancerului... Poetul Mircea Dinescu a inaugurat primul port cultural din lume... Grajdul de animale transformat în palat... Spre cultură prin agricultură...
- I-auzi!
- Fii atent: *ministerul finanțelor publice ne pregătește ceva. Printre modificările propuse se află și mărirea taxelor la unele bunuri, considerate de lux. Pe primul loc – telefoanele mobile și iahturile.*
- Golăneală.
- Idiotul idiotilor, scăpat din brațe la naștere, bătut în cap de soare, boul boilor de birocrat tâmpit ce ești!

DEPINDE UNDE TE PRINDE MIORLAUL

- Bună ziua!
- Bună ziua!
- Aici e *mediu*?
- Care *mediu* doriți?
- Cum, care *mediu*? *Mediu*. Așa mi-au spus de la primărie: mergeți la *mediu* pe Garofiței 93. Aici nu-i Garofiței 93?
- Ba da.
- Și nu e *mediu*?
- Ba, e *mediu*.
- Și-atunci?
- Și-atunci, ce?
- M-ați întrebat care *mediu*...
- E-adevărat.
- Da' ce, sunt mai multe?
- Sunt două.
- Hai, dom'le! *Mediu*-i numai unu'. Nu se poate două.
- La noi, se poate.
- Nu-nțeleg.
- E simplu: avem *garda de mediu*, pe Garofiței 93 și *agenția de mediu*, pe Lebăda Neagră 13.
- Aha!... Și dumneavoastră ce sunteți?
- Păi, dacă suntem pe Garofiței 93, suntem *garda*. Nu-i clar?
- Am înțeles.
- Dumneavoastră ce doriți?
- De la primărie mi-au zis să vin la *mediu*. Da' nu mi-au zis la care.
- Dacă v-au spus pe Garofiței 93, înseamnă că la noi v-au trimis.
- Atunci, e bine.

- Să vedem.
- Ce să vedem?
- Dacă-i bine.
- Nu-nțeleg...
- Ce vă doare pe dumneavoastră?
- Pe mine?! Nimic. Sunt sănătos tun.
- Lăsați asta... Ce problemă aveți cu *mediu*?
- Vecina mea de la parter, madam' Lizica...
- Ce-i cu ea?
- Are vreo patruzeci de mâțe.
- Și?
- Cum, și? E legal?
- Nu știu, nu-i problemă de *mediu*.
- Da' de care?
- Nu-i treaba noastră. Înțelegeți?
- Da' a cui?
- Încercați la D.S.P.
- Ce-i asta?
- Sanepidu'. Știi ce-i aia Sanepidu'?
- Cine nu știe ce-i Sanepidu'?...
Atunci, mergeți acolo!
- Am fost.
- Și?
- M-au trimis la primărie.
- Și?
- Primăria m-a trimis la *mediu*.
- Înțeleg... Câte pisici spuneți că sunt?
- Vreo patruzeci.
- Și unde habitează?
- Nu-nțeleg.
- Mâțele, unde-și ține baba mâțele?
- Nu-i babă.
- Mă rog, babă-nebabă, mâțele unde stau?
- În casă.
- În casă... Bun. Și care-i problema?
- Cum, care? Căldurile...
- Ce-i cu căldurile?
- Păi, nu știți?
- Ce să știu?

- Când se intră-n călduri, se miorlăie de nu se mai poate sta în casă. Mai ales noaptea. Toată scara nu doarme din cauza lor.
- Fac zgomot...
- Ce zgomot, dom'le! Hărmălaie, nu zgomot!
- Am înțeles. Mulți decibeli, adică.
- Ce-i aia *mulți decibeli*?
- Zgomot mare, miorlauri în timpane, asta înseamnă *mulți decibeli*, înțelegeți?
- Nu-nțeleg.
- Nu-i nimic. S-o lăsăm așa. Și unde spuneți că se miaună, afară sau înăuntru?
- Și-afară, și-năuntru.
- Da' de auzit, unde se-aude mai tare?
- Depinde unde te prinde.
- Cine?
- Cum, cine? Miorlăul.
- Adică?...
- Adică, unde te afli când se miorlăie.
- Fiți mai explicit.
- Simplu. Dacă ești afară când se miorlăie afară, se-aude mai tare afară, dacă ești înăuntru când se miorlăie înăuntru, se-aude mai tare înăuntru, înțelegeți?
- Aha!... Înțeleg... Binee... Atunci, pentru când se miorlăie înăuntru, faceți dumneavoastră o sesizare la sanepid, iar pentru când se miorlăie afară, rămâneți la noi. Așa spune legea. Înțelegeți?
- Cum, adică?
- Adică, miorlăitul dinăuntru intră în competența sanepidului și-l reclamați acolo, iar miorlăitul de-afară îl reclamați la *mediu*.
- Pe ce stradă?
- Aici, la noi, pe strada Garofiței.
- Aha... Și cum scriu?
- Scrieți așa: domnule comisar șef, subsemnatul cutare, domiciliat etc., etc. reclam miorlăitul de-afară produs de cele patruzeci de pisici ale

vecinei de la parter, doamna Lizica... și mai cum o cheamă, care deranjează pe toți de pe scară, mai ales noaptea, când sunt în călduri, ceea ce contravine prevederilor legii cutare, articolul cutare etc., etc....

CONVERSAȚIE LA AUTOGARĂ

- Dacă nu sunt prea indiscretă, ce lecturați?
- „Conversație la catedrală”.
- E enorm de groasă. Înseamnă că cartea-i foarte bună.
- Sunt și cărți mult mai groase.
- Eu agreez o carte, când e groasă și cu multe volume, că ține mult la lecturat.
- Sunt cărți subțiri care durează mult mai bine.
- La mine nu durează mult, că le parcurg foarte repede. Sunt ahtiată după cărți.
- În cazul acesta, cred că durează destul de puțin.
- Ce vreți să insinuați?
- Nimic. Mă gândeam că, uneori, grosimea unei cărți poate fi invers proporțională cu adâncimea ei, de exemplu.
- Îmi place că conversați cu cuvinte importante. Se vede că sunteți un om de cultură. Și eu agreez, de mică, cultura. Enorm o agreez. Abordam toate cărțile ce-mi ieșeau în cale... Că, ai mei îmi ziceau că o să mi se afecteze și vederea de la atâta lecturat.
- Bravo! Și, cam ce gen de literatură *abordați*?
- Abordez de toate genurile...
- De toate, înțeleg, dar nu v-a plăcut ceva anume? Un scriitor, un stil, o carte – de exemplu?
- Cum să nu! Dar însă, credeți că le-am memorat pe toate câte m-au pasionat? E dificil, că m-au pasionat enorm de multe!
- Înțeleg..., totuși, un Dostoievski, un Tolstoi, un Cervantes - nu se uită ușor...
- Vai, dragul de Tolstoi!... Mi-amintesc, cum să nu? Când personajul principal feminin se sinucide,

aruncându-se sub tren, că era în adulter cu personajul principal masculin care era ofițer – cum să nu? Am lecturat, vai, ce-am mai lecturat! Că, lecturam și plângeam enorm, de zicea al meu tată: las-o, că-i nebună, că nici la moartea mea n-ar boci așa. Ce carte! Enorm de frumoasă... Ne-a solicitat-o și la liceu. Da' nu mai rețin cum se intitulează ca titlu...

- *Ana Karenina*... O carte mare, într-adevăr.
- Da, da... *Ana Karenina*, exact. Ce carte!... Ca *Karenina* – mai rar personaj!... Ce memorie aveți! Memorați înregistrând enorm de multe!
- Lăsați... Nici chiar așa...
- Toate cărțile pe care le lecturați, toate ideile... e dificil...
- Greu, într-adevăr.
- Mie-mi spuneți?... Enorm de greu! Pe dumneavoastră, ce vă pasionează așa, în general?...
- În general, rețin chestiunile cu semnificație deosebită.
- Da, da... Și eu, la fel. Nu-mi stresez memoria cu copilării puerile... Citesc și memorez numai ce mă pasionează mai profund. Ce, nu-i bine?
- E bine și-așa... Decât deloc...
- *Deloc*? Vai, da' mă jigniți! Cum, *deloc*? Nu există *deloc*, că și al meu tată zicea: „am impresia că treci ca găscă prin toate cărțile alea, că nimic nu se lipește de tine.” Ce, știe cineva cum se manifestă relieful interior al sufletului umanoid? Că-i spun și soțului când mă apostrofează că parcă-s obsedată de cărți, de lecturez, așa, la infinit: „Te rog să nu mă jignești! Lectura îți lărgeste orizontul cultural!” Da' n-ai cu cine comunica. „Brașoave!”, zice. „Cărțile nu-ți dau de mâncare.” „Și nici de băut”, îi dau eu replica, că consumă alcool din abundență.
- Înțeleg. E un mod subtil de-al tachina, că bea prea mult...
- Ce mult, enorm de mult! Dar însă, parcă numai el... Toți bărbații bea. Ce, dumneavoastră nu beți? Beți, dar însă mai și lecturați. Se vede după cum conversați. Că, și soțului îi spun: abordează și tu o

carte, o revistă, ceva, c-ai s-ajungi analfabet, de-atâta ignoranță. Dar însă n-ai cu cine comunica. Atâta știe: să îngurgiteze mâncare, să consume alcool și să vizioneze programe cu personaje la nudul gol.

- Sunteți căsătorită de mult?
- Recent. De ce?
- Păreați prea tânără, pentru a fi căsătorită.
- Vai, mulțumesc! Sunteți un gentleman foarte amabil. Ce vârstă îmi atribuiți?
- Știu și eu... în jur de douăzeci?
- Enorm de gentil!... Am parcurs, deja, douăzeci și șapte.
- Felicitări! Arătați foarte bine pentru douăzeci și șapte.
- Unii din familia noastră au tinerețea mai perenă decât în alte familii. Mulți își manifestă această observație și se uimesc frecvent când intrăm în contact, chiar și pe stradă.
- Vă consumați greu, probabil...
- Enorm de greu.
- Nu suferiți pentru toate nimicurile...
- A, nuuu! De suferit – sufăr din abundență, da' nu mă consum, c-așa-i ereditatea din care descinde familia noastră.
- O adolescență persistentă...
- Ce bine v-ați exprimat! Se vede că știți să comunicați. Și eu știu, dar însă nu depistez totdeauna termenul pe care-l solicit în frază; norocul meu că cunosc multe cuvinte și am de unde selecta pentru orice necesitate. Lecturez mult, de-asta. Că, cată unii câte-un cuvânt când sunt terorizați de lapsus, de ți se face jenă când îi vezi stresați în conversație, chiar și pe la televizor. Că-l apostrofam și pe soțul meu, când am descins într-un week-end cu mai multe familii: „Vezi, ce bine se exprimă ca conversație unii? Nu ca noi, că numai eu vorbesc comunicând cu tine; că când nu ești citit – stai mai dificil ca comunicare. Mai lecturează, dragă, și tu, o carte, că ca cartea nimic nu te instruește în viață, c-ai s-ajungi analfabet de-atâta ignoranță!” „Ce conversație, ce comunicare? Eu

comunic foarte bine cu paharul și cu gratarul. Lasă-mă pe mine în ignoranța mea și fă tu conversație, că eu, uite, ce bine comunic!”, așa mă persiflează ironic bătându-se cu mâna pe abdomen – care-i excesiv de proeminent, de la cât îngurgitează zilnic, uneori – chiar și noaptea. Că, eu, lecturând frecvent până târziu, îl aud cum abordează frigiderul – pe întuneric, ca să nu-l surprind. Dar însă nu-i reproșez nimic, că n-are rost să generezi dispute în apogeul nopții pentru niște maniere lipsite de educație și chiar de cultură. Înțelegeți?

- Aveți dreptate. Erudiția ține și de educația individului...
- Vai, cu câtă emancipare știți dumneavoastră să vă exprimați ideologia! De asta-mi place mie cultura, că te emancipează. Enorm te emancipează! De la lecturat. Că, dacă nu lecturezi suficient, de unde cultură? N-am dreptate?
- Sigur. Lectura ajută. Dar, și teatrul, filmul - școala, în general.
- Da, da... Îmi place enorm la cinematograful! La unele filme, mă manifest până la lacrimi. Dar însă plâng cu discreție, că soțul meu, de câte ori mă surprinde, mă persiflează cu o ironie care mă irită profund. De aceea, evit să mă manifest în prezența lui la filmele tragice care mă fac să plâng – uneori, și cu hohote. Avem și televizoare separate, ca să nu ni se intersecteze preferințele; că, el preferă să vizioneze meciuri de sport, iar eu – mai mult cu cultura. Că, ca cultura, nimic nu-i mai important. N-am dreptate?
- Lăudabil din partea dumneavoastră.
- Sper că nu vă agasez deranjându-vă cu conversația mea – că, când aștepți, te plictisești și, până vine autobuzul...
- Nu-i nici o problemă.
- Nici mie nu-mi place să mă agaseze cineva când lecturez, da' v-am văzut că contemplați cu cartea-n mână, fără să lecturați, și era și locuri disponibile pe bancă – că, altfel, nu vă abordam cu prezența... Că,

nici eu nu agreez astfel de conjuncturi, mai ales când lectuez o carte groasă, care te introduce-n atmosfera ei așa de tare, că cazi uneori într-o meditație, de rămâi cu ochii ținți, contemplând fără direcție, ca dumneavoastră.

- Într-adevăr, mă prinsese atmosfera cărții.
- Mie-mi spuneți? Mie nu trebuie să-mi explicați, că sunt foarte perspicacă, cred că v-ați dat seama...
- Cu siguranță.
- Apropo, dumneavoastră unde intenționați să călătoriți?
- Eu, la Cudalbi.
- Vai, ce regretabil că nu parcurgem același traseu, că conversam enorm până la destinație. La ce oră descinde autobuzul dumneavoastră?
- Tocmai a descins cu oportunitate la peronul patru, după cum perspicacitatea dumneavoastră poate contempla în perspectiva stângă a decorului citadin, în care habităm în mod inoportun.
- Vai, ce-mi place cum conversați! Aș comunica la infinit cu dumneavoastră! Este regretabil că nu ne deplasăm împreună până la destinație. Dar însă, asta e soarta implacabilă a unor destine: se intersectează subit, apoi se deplasează fiecare către destinația finală a traiectoriei lui, ca-n filmele tragice unde ne manifestăm până la lacrimi.
- Într-adevăr, așa e viața. S-auzim de bine!
- Deplasare extrem de agreabilă, domnule, și nu uitați că, ca cultura, nimic nu-i mai important!

ÎN TREN

- Și dumneata mergi la...
- Nu. Eu nu merg la nici un /a...
- Pari cam nervos și gândeam că...
- Ce gândeai?
- Că, poate, mergi la...
- Eu nu merg /a..., eu vin de /a...
- Aha! Mi-nchipuiam eu...
- Ce-ți închipuiai?
- Că, dacă nu mergi la...
- Vezi-ți, dom'le, de treabă!
- Aha! Acum m-am convins.
- Ce te-ai convins?
- Că are legătură cu...
- N-are nici o legătură cu ce crezi dumneata!
- Atunci, înseamnă că nu avem același drum.
- Da. Nu avem.
- Păcat. Eu nu sunt egoist. Mă gândeam că, poate, și dumneata... Dar, mă rog! Fiecare cu norocul lui.
- Care noroc?
- Ei, care noroc! Știi dumneata care noroc...
- Vezi-ți, dom'le, de treabă!
- Ehe! Cinci sute și ceva de milioane... nu-s din drum. N-o fi el câștigul cel mare, da' tot noroc se cheamă. De asta ziceam că, poate, și dumneata... da' nu vrei să spui...
- Adică, ce nu vreau să spun?
- Că ai avut noroc. Doar nu-i o rușine.
- Mai slăbește-mă, dom'le, cu prostiile dumitale.
- Nu vrei să spui, nu spui. Da' tot noroc se cheamă că este. Și, la urma urmelor, te-nțeleg. Sunt atâția escrocii în jurul nostru, că nu mai poți avea

încredere... Da' mie poți să-mi spui. Că, și eu...
înțelegi mata...

- Ce să-nțeleg?

- Chestia cu norocul.

- Extraordinar! Măi nene, nu-nțelegi că eu sunt obosit și-aș vrea să mă scutești de aiurerile dumitale? Să pun și eu capul pe speteaza asta a băncii și să trag un pui de somn?!

- Ești tare, dom'le. Da' pe mine nu mă duci. Pe care nu l-ai prins? Eu nu l-am prins pe 7, că, dacă-l prindeam și pe 7, eram boier, înțelegi?

- Ce 7, dom'le? Te-am rugat: lasă-mă să mă odihnesc puțin!

- Și doar am vrut să bag și pechinezu', că are 7 ani, da' am preferat-o pe cumnată-mea, că are 21. Dacă băgam pechinezu', boieru' boierilor eram. Dumneata ce-ai băgat?

- N-am băgat nimic!

- Cum?! Adică, ți-au ieșit așa, la nimereală?

- Nu mi-a ieșit nimic, dom'le... Nimic! – înțelegi?

- Înțeleg... Cum să nu-nțeleg? Ești nervos că n-ai prins șase. Și eu am fost. Da'i bine și cu cinci. Cinci sute și ceva de milioane... nu-i din drum. Nevasta ți-ai pus-o? Eu, de fiecare dată, îmi pun nevasta. Și iese, dom'le. Ca și-acum. Mi-am zis: o pun pe nevastă-mea, mă pun pe mine, îl pun pe fecioru'meu, o pun pe fică'mea, pun numărul de la pantofi – și, ce să mai pun? Hai s-o pun și pe cumnată-mea, zic. O pun, și nu iese. Să nu-mi pun eu pechinezu'! Că stătea lângă mine și mă privea, de parcă mă ruga: *pune-mă și pe mine, stăpâne!* Da' eu, nu: cumnată-mea. Și n-a ieșit. Da'i bine și cu cinci. Unii ar fi vrut și cu patru. Da' norocu'i noroc. Dumneata pe cine-ai pus?

- Ce vrei să spui?

- Nevasta, de exemplu, ți-ai pus-o? Copiii, motanu'? Eu știi?... Fiecare pune pe cine vrea, ce vrea. Ca să-î aducă noroc...

- Ce noroc?

- Ei, ce noroc... Te faci că plouă, văd eu. Sau, poate, ți-e frică. Dacă ți-e frică, te-nțeleg. Da' mie poți să-mi spui, că amândoi mergem la...
- Eu nu merg la nici un /a, ți-am mai spus!
- Ești tare, dom'le! Mai rari oameni ca dumneata. Și te-nțeleg. Sunt atâția escroci pe lumea asta!... Că, și mie, nevastă-mea mi-a zis: *la-ți, bărbate, un bodyguard, că sunt atâția escroci pe lumea asta!* Și, chiar m-am gândit să-mi iau unul, da' am zis că nu-i nevoie. La norocul meu, n-are ce să mi se întâmple... Dumneata te-ai gândit să-ți iei unul?
- Unul, ce?
- Un bodyguard!
- Nu, nu m-am gândit.
- Ești curajos, dom'le! Da', prea prudent; ți-am zis: mie poți să-mi spui.
- Ce să-ți spun?
- Ei, ce să-mi spui... Măcar, l-ai pus bine?
- Ce să pun?
- Știi dumneata... Eu l-am pus foarte bine. Nu-l găsești nici cu infraroșiile. Și cred că și dumneata l-ai pus bine. Se vede că ești foarte prudent. Da', până la București, n-are ce să se întâmple. Mai ales că suntem împreună...
- Eu nu merg la București.
- Cum? Dumneata nu mergi la...București ?
- Nu. Nu merg la București. Dumneata mergi la București.
- De unde știi?
- Păi, n-ai spus dumneata?
- Glumeam, nu merg la București.
- Da'unde mergi?
- La Ploiești.
- Și eu care credeam că mergi la București pentru...
- Pentru ce?
- Știi dumneata...Chestia cu norocul! ...Pechinezul!...Numărul de la pantofi!...
- Vezi-ți domnule de treabă!...

- Apropo, unde l-ai pus?
- Ce să pun!?
- Ei, știi dumneata.
- Lasă-mă domnule în pace că-s foarte obosit!
- Ei, lasă, nu te mai face că mergi la Ploiești...Eu l-aș fi pus la pălărie, de exemplu...
- Ce pălărie, dom'le! Eu nu port pălărie!
- Am observat, porți șapcă. Poate l-ai pus la șapcă!
- Ți-am spus că nu merg la București!
- Știu, la Ploiești, ca și mine. Da, cine știe, la norocul dumitale...Poate mergi la București.
- Nu merg la București, am zis! Cobor la Ploiești.
- Nu poți.
- De ce nu pot?
- Păi, am trecut de Ploiești.
- Aha! Ai observat! Deci, și dumneata...
- Eu?! Nuuu..., eu doar așa... într-o plimbare...
- Ce coincidență! Și eu, tot așa... într-o plimbare.
- Ca să vezi! Și noi, care credeam că...
- Cine știe?... La norocul nostru...

DISPĂRUT SAU MORT

- Care-i stadiul anchetei, Vasilescule? Cum stai?
- Bine, șefu', foarte bine!
- Și care ar fi concluzia?...
- Concluzia-i clară: dacă n-a apărut până acum, înseamnă că-i mort.
- Vasilescule, mort – e una, dispărut – e alta, ai înțeles?
- Am înțeles, șefu'. Să trăiți! Da', au trecut deja trei săptămâni. Dacă era viu, dădea un semn de viață, nu?
- Și dacă nu vrea?
- Ce să nu vrea?
- Să dea un semn de viață...
- Cum așa, șefu'?
- Simplu: și-a luat lumea-n cap și-a plecat.
- Nu se poate, șefu'.
- De ce să nu se poată? Ce, n-au mai fost cazuri?
- Da' are soție..., doi copii...
- Amantă are?
- Nu știu, șefu'.
- Păi, vezi? Dacă nu știi, află!
- De la cine să aflu, șefu'?
- Nu mă interesează. De la nevastă, de la copii, de la părinți, de la colegi... Scormonește peste tot și află!
- Da' ce-i prost, să spună soției sau copiilor că are amantă?
- Păi, vezi, dacă nu-i prost, înseamnă că poate avea amantă, de acord?
- Da' ce, proștii n-au amante, șefu'?
- Tu ce crezi? Au, sau n-au?
- Știu și eu, șefu'? Unii au, alții n-au... De la caz la caz.

- Aha! De la caz la caz. Tu, de exemplu, ai?
- Mă credeți prost, șefu'?
- De ce să te cred prost? Că nu recunoști că ai sau că nu ai?
- Cum, adică?
- Adică, dacă ai și nu recunoști – ești deștept, dacă recunoști și nu ai – ești prost, ai înțeles?
- Am înțeles, să trăiți!
- Și tu, cum stai? Ești deștept, sau ești prost?
- Mă trageți de limbă, șefu'...
- Acum, ai înțeles?
- Ce să-nțeleg?
- Cum devine cazul'...
- Adică?
- Adică, dispărutu' sau, mă rog, mortu' era deștept sau prost? Cum era?
- Nu știu, șefu'...
- Atunci, află!
- De la cine să aflu, șefu', dacă-i mort?!...
- Întrebi, scormonești peste tot...
- Pe cine să-ntreb, șefu'?
- Nevasta, copiii, colegii – nu mă interesează!
- Și, dacă aflu că-i prost...?
- Atunci, ar putea fi mort.
- Iar dacă-i deștept...?
- Atunci, ar putea fi viu.
- Am înțeles, să trăiți!
- Asta, din punct de vedere al amantei... Da', mai sunt și alte puncte de vedere.
- Ce fel de puncte de vedere?
- Altele, Vasilescule, altele...
- Adică?
- Adică, să nu vrea, din alte motive...
- Ce să nu vrea?
- Să dea un semn de viață.
- Aha, am înțeles!
- Ce-ai înțeles?
- Că, dacă are amantă-i viu, iar dacă n-are amantă-i mort.

- Vasilescule, ești un idiot, ai înțeles?
- Înțeles, șefu', să trăiți!
- Hai, să lăsăm amanta... La aspectul financiar te-ai gândit?
- M-am gândit, șefu'.
- Și?...
- Și... nimic.
- Cum, nimic? N-avea datorii?
- Ce fel de datorii?
- La bancă, la întreținere – află tot! Asigurat era?
- Nu știi, șefu', că abia am venit din concediu, să trăiți!
- Scormonește și află!
- Și, dacă avea datorii...
- Vezi cât de mari erau, la cine avea... Înțelegi?
- Ce contează...
- Contează, Vasilescule, contează, că, dacă erau mari, poate l-a mazilit cineva, sau și-a luat lumea-n cap, sau, poate, și-a pus capăt zilelor, ai înțeles?
- Am înțeles, să trăiți!
- Ce-ai înțeles?
- Că, dacă avea datorii mari, l-a mazilit cineva, sau și-a luat lumea-n cap, sau și-a pus capăt zilelor...
- **Poate**, am zis, Vasilescule, **poate** – ai înțeles?
- **Poate**, șefu', am înțeles, **poate!**
- Sau, poate, era asigurat – ai înțeles?
- **Poate**, șefu', am înțeles, **poate!**
- Ești un idiot, Vasilescule!
- De ce, șefu'?
- Că n-ai amantă, de-asta!
- Se poate, șefu'?... Da' ce-s prost?
- Aha, te-am prins! Înseamnă că ai amantă...
- Mă trageți de limbă, șefu'...
- Ai, sau n-ai?
- Ce-are amanta cu asigurarea?
- Are, Vasilescule, are... Că, dacă ai amantă, poți avea și asigurare, ai înțeles?
- Cum așa, șefu'?
- Pentru că ești deștept, și dacă ești deștept – ai asigurare, ai înțeles?

- Am înțeles. Să trăiți!
- Ce-ai înțeles?
- Că, dacă ai asigurare, ai amantă. Și ești deștept.
- Tu ai asigurare, Vasilescule?
- N-am, șefu'.
- Și-atunci, cum ești: deștept sau prost?
- Mă trageți de limbă, șefu'...
- De ce crezi că te trag de limbă, Vasilescule?
- Ca să aflați...
- Ce să aflu?
- Știți dumneavoastră, chestia cu amanta...
- Și?...
- Și, ce?
- Ai, sau n-ai amantă?
- Da' ce-s prost, șefu'?
- Mergi și află, Vasilescule, ai înțeles?
- Am înțeles, să trăiți!
- Ce-ai înțeles?
- Să merg și să aflu.
- Ce să afli, Vasilescule? Repetă, ce trebuie să afli?
- Să aflu dacă are amantă. Că, dacă are amantă - are asigurare, și, dacă are asigurare – nu-i mort pentru că-i deștept, șefu', să trăiți!
- Nu asta să afli, Vasilescule, nu asta!
- Da' ce să aflu, șefu'?
- Să afli dacă ești prost, Vasilescule, asta trebuie să afli! Ai înțeles?
- Mă trageți de limbă, șefu'... Să trăiți! Am înțeles!

SCRISOARE DE CERERE

Către domnu director al ecologiei din Galați

Subsemnata Adam Olimpica cu domiciliu în Galați locuind pe strada Enăchiță Văcărescu fostă Ileana Cosânzeana la numărul 87 bis vă aduc la cunoștință că la cimitirul Eternitatea care trebuie să știți am mormânt cu lucrare adică boltă în parcela 43 rândul 101 cum se vede și din actul de concesiune pe carel posed de la intrarea în cimitir a treia alee cum mergi pe mâna dreaptă iar pe mâna stângă există un tei care a stricat pe puțin două morminte al meu și a vecinului meu Costache Podașcă care nău cunosc cine este da așa scrie pe monument și pomul a crescut și crește dacă vreți să vedeți chiar cer să vină om de la mediu la fața locului să constate dezastru cum putem arunca niște milioane pentru un pom că noi bătrânii nu mai avem bani și putere sunt pensionară văduvă de război fără nici un sprijin că fiind cinstită nău avut copii rămânând singură la bătrânețe și de aceea vin în fața dumneavoastră cu tot respectu cu această cerere și vă rog a mi se elibera un aviz de la mediu ca să pot tăia atât cât mai sunt în viață că are o creangă chiar deasupra mormântului meu și dacă se prăbușește la vreo furtună nu vreau să mor a doua oară de la atâta lucru ca să nu mai vorbesc de excrementele de la tot felu de păsări care cad pe jos murdărindumi mormântul și emanând o duhoare care face aerul irespirabil în preajma mormântului meu și a vecinilor din mormintele alăturate am vorbit și cu șefa cimitirului domnișoara Lica Sabău care mo trimes la ecologie zicându mi că nuși ia răspunderea că teiul este frumos dacă mi dă mediu hârtie săl tai foarte bine și a fost și obraznică făcând glume cu mine că și Eminescu vroia să aibă un tei la cap și eu de ce nu vreau iam spus că mie

numi trebuie nimic la cap că eu nu sunt poetă cum sunt alții și să nu facă bășcălie de mine că sunt femeie bătrână săi fie rușine cam so dau și în judecată sămi plătească cheltuielile și ea so inervat și mo dat afară din cimitir cu gardianu de aceea am ajuns în fața dumneavoastră și vă rog încă odată cu tot respectu sămi dați act ca săl tai.

Vă mulțumesc domnu director

Adam Olimpica

ATENȚIE LA HOȚI

- Alo!
- ...
- Da, eu. Bună, mami! Ce mai faci?
- ...
- Da, e cald. E foarte bine!
- ...
- Apa? Douăzeci și două de grade. O minune!
- ...
- Hoți? Stai liniștită. Sunt cu ochii pe ei.
- ...
- Am mâncat.
- ...
- leftin. Douăzeci și cinci de mii - omleta, cinzeci – tocănița, o sută cincizeci – puiul la rotisor...
- ...
- Proaspete, sigur.
- ...
- Da' ce-s fraieră... Fac o dată urât la ei, de le piere cheful să mă fraierească. Doar mă știi...
- ...
- Nuuu! Numai cât îmi trebuie. Un milion, două pe zi. Restul – pe card, cum mi-a zis tati. Apropo, dă-mi-l un pic și pe dânsul!
- ...
- Da', unde-i?
- ...
- La birou?! Azi, duminica?!
- ...
- Ministru'? Aha, înțeleg. Da' de ce l-au schimbat?
- ...
- Și tati ce-o să facă?

- ...
- Da' cine-i noul ministru?
- ...
- Și îl cunoaște pe tati?
- ...
- Poate-l cunoaște pe bunicu' de la București...
- ...
- Și, ce zice?
- ...
- Dragul de el! Cred că-i tare necăjit... Spune-i că-l rog eu să fie tare.
- ...
- Să aibă curaj și răbdare, că ne punem noi ministrul nostru la loc. Ce? Fac ce vor ei în țara asta?!
- ...
- E simplu. Desființăm un card și-l dăm jos. Ai uitat cum se face?
- ...
- Ei, nu merge! Ai să vezi că merge! Se descurcă tati. Voi – când veniți?
- ...
- Nu mai veniți?!
- ...
- Din cauza unui ministruleț, să vă ratați concediul?! Fii serioasă, mami!
- ...
- Când? La iarnă! Nu se poate!
- ...
- În Florida?! Așa, da!
- ...
- Dragul de el! Cum se gândește el, la toate!
- ...
- Bineînțeles că sunt de acord. Mi-a plăcut foarte mult în Florida. Cum să ratez așa ceva?!
- ...
- Vorba ta, mami: orice rău vine cu partea lui de bine...
- ...

- Ha, ha, ha! Ce nostimă ești! Data viitoare, când se schimbă ministru', mergem pe Coasta de Azur. Poate, chiar anul viitor. Ha, ha, ha! Din punctul nostru de vedere, poate să-l schimbe și de două ori pe an. Ha, ha, ha!
- ...
- Hoții? Stai fără grijă, mami. Cum ți-am spus: sunt cu ochii pe ei! Doar mă cunoști.
- ...
- Cum?! A încercat cineva ușa și fereastra?!
- ...
- Și-ați anunțat poliția?!
- ...
- Și ei ce-au făcut? Ce-au spus?
- ...
- Sunt cu ochii pe noi?... Cum, adică?
- ...
- Și tati ce zice?
- ...
- Aha! Dragul de el. Asta-i mai lipsea!
- ...
- Cu arma la cap? Foarte bine! Așa le trebuie!
- ...
- Pa, mami! Pupă-l pe tati din partea mea... Și... atenție la hoți!

AMOR VITAL (OPȚIONAL)

S-a întâmplat pe un imaș... Era pe vremea când boul era tăuraș și vaca – o vițică naivă și subțirică. Pe atunci, peste întreaga cireadă, stăpânea un văcar extrem de autoritar. Și, ca să nu mai lungim povestea, să vă spun cum a devenit chestia: tăurașul s-a îndrăgostit lulea de ea – o vițică naivă și subțirică – și, cum e de-nțeleș, a curtat-o o lungă perioadă, urmărind-o insistent prin cireadă; asta – până la un moment dat, când vițica, brusc, i-a cedat. Apoi, cum să vă spun? S-au lansat într-un amor nebun. Am putea spune – chiar vital, fiind vorba de regnul animal. Sexualmente vorbind, n-au omis nici un joc – se satisfăceau des și reciproc: dimineața, seara, chiar și-n toiul amiezii. Și, cum era de așteptat, au intrat în gura cirezii... Se șoptea, pe la colțuri de izlaz, că puteau, chiar, să dea de necaz – c-au încălcat nu știu ce reguli stabilite de văcar (ce țineau de bunul - simț elementar) și că, drept consecință, la un moment dat, tăurașul ar putea fi, chiar, castrat; să-și piardă întreaga reputație și să cadă din a nu știu cui grație. Se șoptea, de asemenea, că ar fi păcat – că, tăurașul nu este vinovat și, nici zglobia vițică (naivă, cum era, și subțirică); că, s-ar face o mare nedreptate – întrucât se încalcă dreptul la intimitate.

- Noi știm foarte bine ce înseamnă a fi castrat! – mugeau, în surdină, boii, pe un ton supărat.
- Pe el să-l castreze, iar ei – să i se aplice niște pedepse exemplare! Ce-i cu atâta destrăbălare? – mugeau mulgătoarele, răsturnând, iritate, șiștarele.
- Lasă-i, dragă, să-și trăiască viața, doar ne va veni rândul și nouă. Vreți să ni se urce hormonii în

coarne? Și-apoi, pe cine deranjează dacă, mă hotărâsc de mâine, să fiu vacă? Că, suntem de prăsilă și apte... Nu mai e, cumva, nevoie de lapte?... , vociferau junincile, pătimaș, căutând, galeș, spre tăuraș care – împăunat de atâta libidou – tocmai se boncăluia cu un bou înjugat la un car, spre a-l plimba pe văcar.

Tocmai atunci, s-a întâmplat că văcarul, cică, a sucombat (se pare că ar fi fost împușcat); așa că, s-au trezit, pe neașteptate, bravele copitate – în deplină libertate. Și neștiind fiecare, unde să apuce, stăteau, buimăcite, într-o răscruce; singură vițica pretindea că ar ști ce să facă, invocând, în stânga și-n dreapta, statutul ei de vacă. Mugea, bătea energic din copită - că-i bine cum o-ndeamnă instinctul ei de vită: să intre, adică, într-un staul și să-l ocupe iute (până nu s-or dezmetici și-alte cornute), pe nebăgate-n seamă și în grabă, să simuleze c-au trecut la treabă. Cum procedaseră și alții, înainte – de-au ocupat atâtea mari incinte...

- Ocupăm o stână de primă mână, chiar în buricul islazului, fără fereală, că nu avem cui să dăm socoteală!, mugii discret vițica spre tăuraș, în plin imaș.

Zis și făcut: s-au oprit din păscut și-au trecut, în grabă, la treabă. Întâi, au ocupat un staul model, apoi l-au proclamat șef pe vițel și sub el, adjunctă adică – chiar pe vițică. Un happy-end ce nu-ți vine să crezi că mai poți întâlni azi prin cirezi.

Au trecut mulți ani de atunci... Cireada paște, încă, docilă prin lunci. Vițica-i de mult vacă – cum însăși recunoaște, stând la taclale pe imaș, când paște. Iar tăurașul nostru - un venerabil bou – se-nvârte prin cireadă, lipsit de libidou. Se mângâie, nostalgic, pe tâmplele cărunte, mirându-se cum, oare, de-a fost s-ajungă-n în frunte? Cum, de nu vine nimeni să-i ceară socoteală?

Morala ce s-ar cere, n-ar fi mare scofală: *când e vorba de viața în cireadă, și dragostea oarbă poate să vadă; sau, alta – dacă asta, cumva, nu vă convine: orice este posibil, fiind vorba de bovine.*

OAIE DE CARACTER

Pe o vale standard, largă, cu iarbă fragedă și cu pârâu răcoritor prin centru, păștea o turmă normală, cu toate oile albe. În afară de una, care era neagră relativ.

- O pată care ne murdărește turma! - behăiau colegele sale albe.

În rest, era o oaie frumoasă și foarte disciplinată. Nu ieșea niciodată din vorba ciobanului. De aceea, ciobanul o iubea în mod deosebit. Baciul, care venea din când în când în inspecție, privea de pe cal și era satisfăcut de aspectul general al turmei, cu excepția – cred că ați ghicit – acelei oi negre, care - vedea și el - cum parcă-i murdărește turma.

- S-o tăiem sau s-o vindem! - zicea baciul nemulțumit.
- S-o tăiem, s-o tăiem! - behăiau special colegele.
- Drăguțule bace! – o apăra păstorul – miorița laie este cea mai disciplinată și are cea mai țigaie lână din toată turma!
- Da, văd și eu. Da`-i neagră.
- E neagră, e neagră! - behăiau solidare mioarele.

Oaia neagră le auzea și tare se mai necăjea. Își dădea seama că singura ei soluție era să rămână o oaie model. De aceea, păștea numai prin mijlocul turmei, nu cumva, când se împrăștie turma, să o acuze păstorul pe ea. De-acolo, din mijloc, auzea tot felul de behăituri șoptite:

- Dacă vede careva dintre noi lupul, auzea, să behăie discret, că știm noi ce avem de făcut! - zise persuasiv o mioriță tânără, bălaie, aproape bucălaie.
- Da, da, știm ce avem de făcut!
- Ce-avem de făcut? Ce-avem de făcut? – întrebă una retardată.

- Cum, nu știi?! - tușeau subtil vecinele sale.
- De unde să știi? Mie nu mi-a spus nimeni nimic! De unde să știi? Ce-avem de făcut?
- Fugim și-o lăsăm lupului, asta avem de făcut, retardato! – strigă stresată șefa de sector.
- Ssst! Mai încet! Că ne-aude și compromitem planul! – behăiau iritate vecinele.

Oaia neagră le auzea și tare se mai necăjea. Și avea grijă, tot timpul, nu cumva, din neatenție, să iasă din turmă.

- Și dacă nu vine lupul, ce facem? - întrebă retardata.
- Trebuie să apară. N-a mai dat de mult pe aici și cred că i s-a făcut o foame de lup. Stai liniștită, că vine sigur! Rămâne de văzut pe care dintre noi pune ochii... Ha, ha, ha! – behăi insinuant șefa.
- Vai de noi, vai de noi! – se îngrămădeau înfiorate suratele. Ce vrei să insinuezi?! Cum, adică, pe care?... Oaia neagră, desigur!...
- Da, oaia neagră, dar nu vedeți ce prudentă este? Și ce disciplinată?! Și cât ține păstorul la ea?!
- Și-atunci, ce facem?
- Găsim noi ceva...
- Am o idee! - se exprimă în surdină alta.
- Ce idee? Ce idee?
- Să vorbim cu șeful... cu berbecul... s-o tragă-n cursă, că știți ce libidou are!
- Nu poate, că-i prea prudentă!
- Nu poate, că-i prea atentă!

Șopteau.

- Eu cred că poate. Nu vedeți cât de sexi îl privește? O atrage la marginea turmei și, când vine lupul... Salut! Fugim și-o lăsăm singură!
- Bună tactică... Chestiunea rămâne, totuși, deschisă!... - își clătină capul șefa de sector.
- Cum, deschisă? Care, deschisă? - întrebă retardata.
- Fiți atente! Presupunând, prin absurd, ce-i drept, că nu vine lupul, cum procedăm?
- Cum procedăm? Cum procedăm? - behăie turma.

- Eu propun o strategie pe termen mai lung!
- Ooo! Mai lung!... Mai lung!... - își dădură ochii peste cap bălăile. S-auzim! S-auzim!
- Iată cum trebuie lucrată: orice greșeală, orice indisciplină din turmă, o punem pe seama ei. Facem în așa fel, să se creadă că ea este vinovată. S-o facem țap ispășitor!
- Ooo! Țap ispășitor, țap ispășitor! – se mirau și-o admirau pe șefă, behăind frumos.
- Să vă dau un exemplu...
- Dă-ne un exemplu! Dă-ne un exemplu! Beheheeee! Beheheee!
- Iată: facem în așa fel, să intrăm toată turma în lan, când ciobanul moțăie cu ciomagul la cap. Îl pândim cu atenție, să n-o facem de oaie, și, când se trezește, ne retragem brusc și-o lăsăm pe ea în păpușoi. Facem asta o dată, de două, de trei ori... Ciobanul o să se enerveze și n-o să-i mai ia apărarea, când vine baciul, și-o să vrea s-o taie sau s-o vândă!
- Ooo! Ce idee! Ooo! Ce idee! – se mirau și-o admirau constant.

Oaia neagră auzea și tare se mai necăjea. Nici de pășunat nu-i mai ardea. Privea tristă la mielușei care zburdau în preajma turmei, încercând să nu mai ia în seamă behăiturile din jur. Și cum privea ea așa, resemnată, deodată vede strălucind ochii lacomi ai unui lup flămând în tufiș. Iar lângă tufiș – un miel zburdând pe sub nasul lupului. Iese din turmă și se îndreaptă hotărâtă spre tufiș.

- Ce se-ntâmplă? Ce se-ntâmplă? – behăie turma.

Deodată, sare lupul din tufiș, o ia de gât și fug împreună.

- Vai de noi! Lupul! Să fugim! Repede! – behăie turma.

Lupul fuge cu oaia. Turma privește stupefiată.

- A salvat mielul! Ce curaj!
- Și-a sacrificat viața pentru noi! A salvat turma!...
- Ce caracter!
- Câtă hotărâre!

- O faptă eroică! Să-i facem o statuie!
- Ce statuie? Să-i compunem o baladă, că-i mai nemuritoare! Să fie pildă pentru toate turmele viitoare!stop!
- Ce dacă era neagră? Acesta nu-i un impediment! Ar fi putut oricând să se vopsească. Dar, n-a vrut.
- Pentru că era o oaie de caracter, de asta!... Numai așa se poate rămâne cu mielul intact!

Behăiau „**la timp și din vechime**”, cu solemnitate mioritică.

PARTEA a II-a

**DACĂ ȚI-E DOR DE O PLOAIE
,
CU FULGERE**

A GÂNDI GÂNDIRE NEGÂNDITĂ

- Ce spuneai?
- Eu? Nimic.
- Mi s-a părut c-ai spus ceva...
- Nu... Doar gândeam.
- Aha! Gândeai.
- Da. De ce te miri?
- Și la ce gândeai, mă rog?
- Așa... La nimic.
- Nu se poate.
- Ce nu se poate?
- Să gândești așa... la nimic.
- Depinde...
- De ce depinde?
- De forma nimicului, de exemplu. De conținutul lui.
- Ha, ha, ha! Nimicu-i nimic și-atât.
- Depinde.
- De ce depinde?
- De cum privim, de exemplu.
- Ce să privim?
- Nimicul.
- Ha, ha, ha! Nu se poate.
- Ce nu se poate?
- Să privești nimicul.
- Depinde.
- De ce depinde?
- De nimic, de exemplu.
- Nu-nțeleg.
- E simplu. Hai, să presupunem că nu gândim, la modul absolut...
- Adică, deloc.
- Exact. Cum vezi problema, în cazul acesta?
- Simplu. Nu gândesc și basta.

- Depinde.
- De ce depinde?
- De cum abordezi cazul.
- Nu-nțeleg.
- Poți să gândești că nu gândești și-atunci gândești, și poți să nu gândești că gândești și-atunci avem una din formele nimicului la care poți să gândești.
- Nu-nțeleg.
- E simplu. Uite, de exemplu, acum tu gândești că gândești la ce gândeam eu, când de fapt nu gândești deloc la asta și aici apare acea formă de nimic la care mă gândeam. Dar tu, de fapt, gândești pentru că gândești că gândești la ce gândeam eu. Înțelegi?
- Tot nu-nțeleg. Nimicu-i nimic și tot ce-i nimic nu poate fi decât nimic! Așa gândesc eu când gândesc la nimic!
- Întocmai. Exact așa gândeam și eu, la nimic, cum gândești și tu.
- Gândesc, dar nu-nțeleg la ce gândesc, mă-nțelegi? Ce legătură are asta cu nimicul?
- A nu gândi că gândești că nu gândești când nu gândești, iată, nimicul din cazul nostru. Înțelegi?

STILOUL

Și doar ai zis de-atâtea ori să nu-l mai iei cu tine la birou! Ce-ți trebuia ție stilou cu penița și capacul de aur, la birou?! Ce-ți trebuie ție stilou cu peniță și capac de aur – așa, în general? Nu-i corect. Vremurile-s grele și tentația-i mare. Ține-l, domnule, acasă! Scrii cu pixul sau cu creionul! Nu **cu ce scrii, ce scrii** contează!

Ai vrut să ieși în evidență cu stilou cu peniță și capac de aur? Acum – salut stilou! Bine ți-a făcut! Să te sature de ieșit în evidență! Și-n fața cui vroiai să ieși în evidență? Popescu?! Georgescu?! Vasileasca?! Te-au aranjat... Evidența mamei ei de treabă!... Da', poate, nu l-au luat ei. Să-l mai caut... În buzunarele de la sacou - nu-i, la palton – nu-i..., prin sertare... nu-i. L-au săltat. Dar, care dintre ei?

Poate, Popescu. Uită-te la el! Ce concentrat se dă! Se face că nu-i el. Că, de obicei, nu lucrează așa concentrat. Și-ascute creionul, calm; învârtește ascuțitoarea, într-o doară. Să-l văd eu că scrie cu creionul. Adică: ce nevoie aș avea eu de stiloul tău, băi, snobule? Cine vrea să muncească, muncește și cu creionul. Așa o fi.

Dar, unde-i stiloul meu? În agendă!... În agendă nu l-am căutat... Nu-i nici în agendă!... Agenda mamei ei de treabă!... Ce-mi trebuia mie stilou cu peniță și capac de aur?! Cadou... Înțeleg. Calul de dar nu se caută la dinți. Dar - nu stilou cu peniță și capac de aur... Altceva. Ceva care nu se fură. O geantă, o haină, un ceas, de exemplu. Ceasul îl ții la mână. Nu ți-l poate fura... Cu stiloul, e altceva. Nici nu-ți dai seama când ți-l saltă. Vine unul și te roagă: Dă-mi, te rog, ceva de scris, să trec un număr de telefon..., sau - o adresă, sau – orice altceva. Scoți stiloul - uiți că are penița și capacul de aur - și i-l dai. Da' hoțu-i hoț. Scrie și te pândește. Și, dacă l-ai scăpat din vedere..., salut! Îl pune, calm, în buzunar și –

adio stiloul! Uită cui i l-ai dat – și cu asta, basta! Dacă-ți amintești, îl auzi: Vai, scuză-mă, colega, l-am băgat în buzunar din reflex!... Azi, nu mi-amintesc să mi-l fi cerut careva. Vasileasca – nu, sigur. A intrat în birou, și-a pus cafeaua la fiert și-a început să rezolve integrale. Rezolvă, de dimineață, integrale. Cu pixul. Cine o vede crede că se spetește muncind... Integramă mamei ei de treabă!... Da', mai știi?! leși câteva momente și lași stiloul pe birou... E suficient. Ți-l saltă, de nu te vezi. În fișet nu m-am uitat. Poate, a rămas în fișet... Când am scos dosarele. Ia, să văd!...

- Ce te frământă așa, Ionescule? Mi se pare mie, sau ai pierdut ceva?

- Ți se pare, colega, și se pare...

I se pare, pe naiba. M-a citit. Dacă-l lua ea, nu pune a o întrebare așa de insinuantă. Tăcea mâlc și urmărea ce se întâmplă. Ce-i drept, de urmărit – a urmărit, că, altfel, n-ar fi pus o asemenea întrebare. Și, dacă a observat că mă frământ, înseamnă că se observă că mă frământ; și, dacă se observă, șansele să prinzi hoțul se diminuează. Trebuie mai multă tactică. Mă fac, în continuare, că nu mi-a dispărut nimic și stau cu ochii pe ei. Deocamdată, pe madam' Vasileasca s-o scoatem din schemă.

Popescu... Cu creionul și ascuțitoarea lui... Toată ziua – hrâșca, hrâșca – își ascute creionul. Scrie, domnule, cu pixul! Ce-i drept, pixul nu-l poți șterge cu radiera, da' scrii mai ușor și mai cursiv, nu te întrerupi, una-două: Stai, să-mi ascut creionul... Și, dacă greșești, tai; tot cu pixul. Ca să nu mai vorbim de faptul că și textul are altă durabilitate... Cu pixul e mai bine, chiar, decât cu stiloul. Rezistă mai bine la umezeală. El – hrâșca, hrâșca – cu creionul. Și-n Evul mediu se scria mai bine. Cu pana sau cu tocul. Da', poate, scrie cu creionul așa, de ochii lumii, ca să pară modest și harnic. Cine știe cu ce scrie, el, acasă?... Că, de altfel, are niște pretenții... Și, uite, ce concentrat se dă!... Ce tot o fi scriind acolo?... Scrie, șterge, și-ascute creionul, scrie, șterge, și-ascute creionul... Mai mult șterge, decât scrie. I-a ajuns radiera la os. Acum, ronțăie capătul creionului... E în pană de idei. De asta-i bine să scrii cu pixul. Ai cursivitate, domnule! Nu: una-două, ascuți creionul. Că, și cu tocul sau cu pana

era mai bine. Înmuiai penița în cerneală și scriai. Două-trei cuvinte la o înmuietură, tot scriai. Și-apoi, avea și alt farmec. Te îmbia la scris. Două-trei cuvinte și... tranc – auzeai tocul în călimară, două-trei cuvinte și... tranc – tocul... O plăcere. Ce, Eminescu a scris cu stiloul sau cu pixul? Nici într-un caz! Cu tocul sau cu pana. Da' nu, cu pana – nu. Așa vine vorba. Cu tocul a scris. „De ce pana mea rămâne în cerneală, mă întrebi?”, este o metaforă, o trimitere la ideea de a scrie - da', sigur, a scris cu tocul. Cu peniță obișnuită. Stiloul nu apăruse. Doar tocul. Înmuiai – scriai două-trei cuvinte și iar înmuiai... Se poate face și un calcul. Aproximativ, desigur. De câte ori a înmuiat tocul în cerneală Eminescu – de exemplu. Numeri toate cuvintele publicate și pe cele nepublicate, inclusiv tăieturile, stabilești cam câte cuvinte se pot scrie dintr-o înmuietură, împarți și afli: Eminescu a înmuiat tocul în cerneală de șapte milioane de ori – de exemplu. Da' pe cine interesează de câte ori a înmuiat Eminescu tocul în călimară?! Pe Popescu – nici într-un caz! El – hrâșca, hrâșca, dă-i înaintea cu creionul!... Mai mult șterge, decât scrie. Nu-l interesează pe el stiloul meu cu penița și capacul de aur. Da' poți să știi cu ce scrie el, acasă?... Trebuie ținut sub observație!

Pe Georgescu nu-l atrage scrisul. Scrie numai de nevoie. Câte o fițuică, două pe zi. Și-atunci, scrie cu ce găsește. Dă-mi ceva de scris, colega! Două secunde - îl auzi. Când scrie Georgescu, toată lumea se miră. Scrie Georgescu! Ce naiba l-o fi apucat?! Că, el mai mult citește. Citește tot ce-i iese în cale: broșuri, ziare, reviste... N-ai ceva de citit? – îl auzi. Îi dai un ziar de săptămâna trecută. Citește cu voce tare și se miră: Uite, domnule, ce chestie! Uneori, se miră și de câte trei-patru ori la aceeași chestie. N-are, el, treabă cu stilourile. Da', poți să știi?! Azi nu a cerut nimic de citit. Și nici de scris. Se tot uită pe fereastră... Ce naiba poate să vadă Georgescu, atâta, pe fereastră?!... Că, și eu mă uit, da' nu atâta. Pe fereastră – te uiți și salut! Nu te holbezi toată ziua. Ce să vezi? Turla bisericii? Da' ce, n-a mai văzut lumea biserici? Salcâmi, plopii din depărtare, ciorile din salcâmi, cerul?... Da' ce, n-a mai văzut lumea cer?... Ce atâta holbare?!... Te uiți, vezi și gata! Te mai uiți când se schimbă

decorul... Mai apare un nor, un fum ceva... Da' nu așa! Stai și te holbezi, ca Sfinxul la nisip! Ce-o fi cu el?!... O fi pățit ceva... Lasă omul în pace! Poate se holbează înlăuntru...Și, numai de stiloul tău nu i-o fi arzând...

- Ce-i cu tine, Georgescule? Mi se pare mie, sau te frământă ceva?
- Ți se pare, colega, ți se pare.
- Nu vrei ceva de citit?
- Azi, nu citesc.
- Credeam că n-ai ceva de citit.
- N-am, da' nu vreau.
- Treaba ta...

Auzi, domnule, nu are, dar nici nu vrea. Se-ntâmplă ceva cu el. Poate-l muștră conștiința, din cauza stiloului. L-o fi luat și-i pare rău. Poate vrea să-l pună la loc și nu poate, că-l văd. Am să ies puțin din birou – să-l ajut... Da' n-are cum, că-l văd ceilalți. Mai bine - ies odată cu ei. Oricum, voi fi cu ochii pe el.

Vasileasca și-a terminat integralele. Trebuie să iasă la fumat. Și, dacă fumează Vasileasca, poate fumează și Popescu. Dacă-și toarnă cafea, va fuma. Așa, colega – toarnă-ți o cafea!

- Merge cineva la o țigară?
- Eu am de lucru.

Ai de lucru, pe naiba!... Mai mult ștergi, decât scrii!... Du-te la fumat, idiotule! Nu mai hrâșcăi, ca un șobolan.

- Dacă fumează Popescu, fumez și eu.
- Eu am de lucru, am spus.
- Hai, Ionescule, la o țigară, lasă-l pe Popescu, că l-a năpădit munca...
- Dacă nu fumează Popescu, nu fumez nici eu!
- Da' ce stai, băi, Ionescule, cu ochii pe mine, de parcă ți-am furat portofelul?!... Du-te și fumează, dacă vrei!
- Fumez mai târziu, colega, mai târziu – că și eu lucrez. Nu numai alții.

Auzi, domnule! De ce stau cu ochii pe el, de parcă mi-a luat portofelul... Un om care-ți saltă stiloul, poate să spună așa ceva?... Poate, dacă vrea să-ți distragă atenția... Adică:

Ți-am săltat stiloul, știi că mă suspectezi, da' n-ai cum să dovedești nimic. Adio, stilou!... Să te mai dai rotund și-altădată, cu stiloul tău cu peniță și capac de aur... El l-a luat. Așa, de-al naibii! Că nu suportă să vadă pe altul scriind cu stiloul, în timp ce el – hrâșca, hrâșca, cu creionul. Plus că are, uneori, niște răbufniri ciudate... Ba - că nu-i plac snobii, ba – că nu suportă opulența. Da'ce, eu sunt snob?!... Poate să gândească despre mine, cineva, că-s opulent? La urma urmei – e un cadou. N-am vrut eu stilou cu peniță și capac de aur. Opulent este cine mi l-a dat. Că putea să-mi dea un ceas sau o haină. Da', calu' de dar nu se caută la dinți. Opulența mamei ei de treabă!... Și, când te gândești că-l bănuiam pe Georgescu... Nici într-un caz. Popescu-i, sigur. Intuiția nu m-a înșelat niciodată. De asta și este așa crispat. Se știe cu musca pe căciulă. Uite, cum hrâșcăie creionul, de crispare. Îl ronțăie conștiința, cum ronțăie el capătul creionului. Vasileasca a fumat trei țigări, și el – nimic.

- Hai, Popescule, la o țigară!
- Nu merg, Ionescule, că am de lucru.

Are de lucru omu'. Conștiința – asta este. Îl ronțăie. Nici de fumat nu-i mai arde. Conștiința mamei ei de treabă!...

- Dacă te duci la o țigară, Ionescule, treci și pe la șefu', să-ți iei stiloul. Mi-a zis că l-ai uitat la dânsul pe birou.
- Mulțumesc, colega! Am să trec. Da' nu acum, că am ceva de lucru.

De lucru, pe naiba! Idiotule! Cu stiloul tău cu peniță și capac de aur, cu tot!...

- Ionescule, nu ai ceva de citit?
- Da' parcă nu citeai azi, Georgescule?!...
- Dă-mi ceva de citit și-ai să vezi!

GENIU? DUCĂ-SE PE PUSTII!
(Fragment din romanul „Prin văile Golgotei”)

- Sunteți singur?
- Da. Singur.
- Eu sunt cu băiețelul... are epilepsie... boala copiilor, cum i se mai spune... am fost cu el la toți doctorii... am dat mulți bani pe medicamente... Nimic... Nu spun că nu s-a cunoscut... da`, nu s-a vindecat... Câteodată, tot îl mai apucă și nu știi când. De câteva ori, l-a apucat chiar în clasă. Și știți cum sunt copiii... răi... râd de el. Aici, la mănăstire, unde mergem, sunt două cruci făcătoare de minuni (...) Este și un izvor cu apă tămăduitoare... Mare-i puterea lui Dumnezeu! Poate se vindecă.
- Câți ani are băiatul?
- Unsprezece.
- Mulți înaintel!... Se spune că asta-i boala geniilor... A avut-o și Alexandru Macedon și Cezar...
- Domnu`, domnu`, ce-i ăla un geniu?
- Geniu este atunci când cineva face ceva pe care nimeni nu a putut să-l facă până la el.
- Mama este geniu?
- Nu cred. Da` s-ar putea...
- Dumneavoastră sunteți geniu?
- Nu.
- Nenea ghidu` este geniu?
- Nu știu.
- Dumnezeu este geniu?
- Da. Cel mai mare. Și Eminescu, și Brâncuși sunt genii... Și tu poate că ai să fii geniu...

- Ce-mi trebuie geniu la casa mea, dom`le? Care vrea geniu, să-și facă! Eu așa mă rog Lui Dumnezeu: să mi se facă băiatul sănătos... să ia o fată bună și să-mi facă nepoți... asta mă rog! Auzi, dom`le... geniu! Ptiu! ducă-se pe pustii! Corneluș, mamă, vrei să mănânci ceva?
- Nu vreau!
- Vrei un oușor? Uite, ia un oușor!
- Am spus că nu vreau!
- Hai, mămico! Are vitamina A. Te ajută să vezi mai bine și să citești mai ușor!...
- Dacă n-ai nevoie de geniu, de ce să mai citesc?
- Tare-i inteligent! Vrei, ori îl dau fetiței din fața noastră?!
- Nu vreau!
- Bineee!... Lasă că ajungem noi acasă!... Ai să vezi tu mofturi! Unii n-au ce mânca și alții... Când eram ca tine, mâncam ceapă cu mămăligă... Nici cărniță nu vrei?... fără grăsime, cum îți place ție... Și castraveciori...
- Bine, vreau!
- Tare-i sensibil!...
- Nu-s sensibil, da`, nu mi-e foame!...
- Așa-mi face mereu. Da` să știți că-i deștept foc! Să nu fie de deochi!... Chiar că parcă-i geniu!

PRIN COLBUL CIVILIZAȚIEI

- Ceasu` cel rău, dom` plutoner, azi, marțea!...
- Și eu ce scriu în raport, nea Enache!... cu ceasu` rău și cu marțea?...
- Scrii adevăru`, dom` plutoner?...
- Care adevăr, nea Enache?
- Cum a fost!... în ziua de... la ora de... când a trecut rata prin dreptu` căsoaiei lu` Țugui... eu, șoferu`, am auzit o bufnitură pe care-a auzit-o toată mașina... și rata s-a oprit brusc... de era să ies prin parbriz... Țasta-i adevărul!... Și, când eu, șoferu`, m-am dat jos să văd care-i treaba, m-am uitat dedesupt și am văzut o ghioagă în cardan... și pe Holban mort... Asta-i!
- Da`, martori? Ai vrun martor?
- Cum să nu? Toată mașina!
- Toată mașina, ha!? Care-ai văzut, bă, ceva?
- N-am văzut, dom` plutoner, că din față nu era nimnea, iar din spate era un colb...
- Vezi, nea Enache? Ai dat de belea!... N-ai martori!... Poate de la căsoaie să fi văzut cineva!... Care ești, bă, de la căsoaie?
- Eu, paznicu`, dom` plutoner!... și băiatu` lu` Ștefan!... da`i mititel...
- Cum te cheamă, măi, țacă?
- Mă cheamă Țugui Alexandru și am cinci ani...
- Bravo, măi, țacă!... Da`, pe tine, paznicu`, cum te cheamă?
- Roșcan Costin... doar știți...
- Știu. Da`, trebuie să scriu ce-ai văzut! Ai înțeles?
- Țăles, dom` plutoner!
- Dacă ai țăles, spune ce-ai văzut!

- Păi, ce să văd?... Rata venea din colo și lăsa în urmă un colb...
- Și-atât?
- D-apăi cât, dom` plutoner?
- Și Holban unde era, băi, nea Roșcane? Că doar n-o fi ieșit direct din pământ, sub roți!...
- Nu știi, dom` plutoner!... azi nu l-am văzut... mereu l-am văzut... da`, azi, nu!...
- Băi, nea Roșcane, faci bășcălie cu mine?!
- Nu fac. Da`, așa este! Pândea din salcâmi, în fiecare zi, să vadă când vine rata, arunca ghioaga după ea și striga huooo! cât îl ținea gura...
- Păi, vezi, dom` plutoner, vrei să mă nenorocеști!
- Ce să văd, nea Enache? Mata trebuia să vezi!
- Cum să văd prin colb? Dumneata vezi prin colb?
- Vedem noi ce-i și cu colbu`!... Zi, nea Roșcane... de ce arunca ghioaga? ha?... Era țicnit?
- Nu era, dom` plutoner. Da`, așa-i venea lui, când venea rata!...

Copil blond. Ochi albaștri. Privire speriată.

Lângă roata din spate – Holban, cu mâinile pe piept și cu fața la cer.

La cap, înfiptă în balastul șoselei – o lumânare aprinsă.

PLOAIA

Mai întâi, un vânt ușor. Ca o veste. Dinspre Dunăre. Foșnesc frunzele. Se umflă perdeaua cu nuferi. Vrăbiuțe. Copii. Pe alee. Prin iarbă. Soarele – undeva, la marginea orașului. Apoi, alt vânt. Ca un cerb speriat. Îndoind crengile. Zgribulind frunzele, vrăbiuțele, părul copiilor, praful, perdeaua cu nuferi. Apoi, alt vânt... Și alt vânt... Ca o turmă în galop...

Și, deodată, pe fereastră, peste Dunăre, peste oraș, coama neagră a norului. Umbra lui. Încet, greu, plin.

Primul fulger anunță primul tunet. Lung. Până departe.

Se înfioară memoria: *Nori negri și grei pe câmpia verde... Când plouă, să nu stai sub copac, că te trăsnește!*

Alt fulger. Alt tunet.

Când plouă, să nu stai la fereastră, că te trăsnește!

La început, stropi mari, rari și reci înfioară locul. Vântul se oprește brusc.

Apoi, ploaia... Curată... Cu bucurie...

- Bună ploaie! și curată!

Toader Zumbălai pufăie din țigară. Rezemat de poartă. Ochii pe cer. Ghiță Groapă, lângă el, pe o buturugă.

- Da`, bună! Da`, ai văzut șuvoiul?! Hî, hî, hî!

- Nu poți să faci ceva bun, cuiva, fără să faci ceva rău, altcuiva!

- Hai, dom`le, chiar așa?! Ce spui mata, acolo? Hî, hî, hî!

- Eu spun ce spun.

- Hai, dom`le! Nu-nțeleg!

- Cred. Fă și tu ceva bun, și-ai să vezi!

- Hî, hî, hî! Ce-am să văd?

- Ai să vezi...
- Hai, dom`le! Chiar așa?! Hî, hî, hî!

Ochii pe cer.

- Se duc norii... și pe la alții...
- Dă-i în p... mășii! Hî-hî-hî!
- Băi, Groapă! De ce ești rău, când poți să fii bun?!

Se duc norii și pe la alții.

CALUL

Cu calul a fost cam așa... Treceam prin fața bisericii Sfânta Precista. Nu mai știu cu ce treabă. Știu că nu eram prea grăbit. Mergeam așa, gândindu-mă. N-aș putea să-ți spun la ce. Deodată, se face că văd calul. Și din cauză că era de-a curmezișul, pe trotuar. Chiar în calrea mea. Mă opresc și îl privesc. Costeliv și nemișcat. Din piatră, parcă. Cioplit de un sculptor nervos. Avea pielea murdară de bălegar și de glod uscat. Părea mai mult sur, decât alb. Gâtul lung și subțire era acoperit cu o coamă stufoasă. Coada, și ea, stufoasă. Mă opresc lângă el. Îi dau roată. Picioare lungi. Articulații bine așezate. Copite rotunde, largi și frumos încordate. Cam tocite. Și căptușite cu cauciuc pânzat, gros, în loc de potcoave. Și cuie, în loc de caiele. Dau roată calului, supărat pe țiganii care l-au adus în asemenea hal. Nu avea răni. Doar rosături. Era bine proporționat și mândru în nemișcarea lui. Capul – mai sus de greabăn. Urechii negre și drepte. Bot rotund și umed. Ochii – resemnați. Mă apropii și mă uit în ochii lui, cu fascinația aceea, din copilărie, de a mă vedea acolo, cu toată lumea din spatele meu: blocuri, stradă, mașini, cer și, deodată, biserica. Am senzația că se roagă. Mă dau într-o parte. Și chiar vorbesc cu el: calule, calule!... parcă te rogi!... sau, chiar te rogi!... oare, ce te rogi tu, calule?... Mi se umezesc ochii și dau să plec. *Ai adăpat caii, Alisandre?* Vocea mamei, parcă direct din ochii calului... Și, deodată, îmi dau seama: bietul cal, nu are de undea bea apă!... Privesc în jur. Peste tot – blocuri de locuințe, robinete, furtunuri, chiuvete, băi... Fluviul – la doi pași... Și el, calul, să nu aibă de unde bea apă!... Îi mângâi botul, fruntea, gâtul, coama, vorbindu-i: calule, calule!... vai de capul nostru!... trec strada și intru la alimentara din colț.

- Aveți zahăr cubic? – întreb.
- Nu avem!

- Bine că nu aveți... Dați-mi, atunci, din bomboanele acelea! – îi arăt vânzătoarei un soi de caramelle.
- Cât să fie?
- Zece bucăți! – zic.
- Să fie o sută de grame?!
- Să fie!

Calule, calule!... n-aveau zahăr cubic, am luat bomboane, sunt foarte bune! – spun, când mă întorc. Îi dau bomboana din palmă. O prinde cu botul și o ronțăie. Așa, calule! Așa, căluțule! Hai, încă una! – cu palma întinsă și mergând încet. Calul – după mine. Și-ți spun drept, în acel moment nu aveam clar în minte ce va urma. Mergeam cu calul prin oraș. Ca în transă. Mângâindu-l și vorbindu-i. Când am ajuns în fața blocului meu, a venit gândul: în uscător!... Privesc în jur. Nimeni. Bag cartela în interfon, deschid ușa: hai, calule, intră! – îi zic. Calul – trop! Trop! Trop! – după mine. Doamne, să nu coboare cineva, chiar acuma! – mă rog deschizând uscătorul. Intru. Calul – după mine... Al meu ești! – zic și mă bucur că n-am vecini la parter. Îi aduc un lighean cu apă. Bea pe nerăsuflăte. Așa, calule! Așa, căluțule!... Îi vorbeam și-l mângâiam pe coamă.

Încă de a doua zi, i-am luat ovăz, țesală, un cherpedin, o rașpă, o găleată și un căpăstru din piele. L-am spălat cu peria, până i-am scos tot jegul. Cine m-ar fi văzut, ar fi crezut că sunt sărit. Îl spălăm și vorbeam cu el: mama lor de țigani, calule!... Îi scoteam cuiele și cauciucul din copite, cu cherpedinul, și le netezeam la rașpă, vorbindu-i: ce soartă de câine aveți și voi, caii de la oraș, calule!... că, nemernicii de țigani nu știu ce-i calu'... știu să-l ducă la furat și să-l bată... că, să fie o lege, când l-ai prins, să-l înhami pe el în locul calului... și să-l biciuești, până sângerează... să vadă și el ce simte calul... că, i-a purtat tot neamul în spate, de-au ajuns până aici... că, strămoșii lor se răsucesc în morminte, când văd cum vă chinuie... ei, care știu că i-ați purtat prin istorie, cu supunere până la sacrificiu și cu iubirea voastră de cai, pe care omul nu-i în stare s-o priceapă, primind-o ca și cum i s-ar cuveni... și, ce pune în loc?... hamul și biciul?!... Sunt sigur că, în felul lui, mă înțelege. De multe ori, nechează încet și

mă împinge ușor, pufnind, ca și cum ar vrea să-mi arate că pricepe ce-i spun.

Acum, dacă-l vezi, după nici trei săptămâni... s-a împlinit bine, nu i se mai văd coastele, și oasele îi sunt frumos îmbrăcate în carne. Pielea a căpătat un luciul viu și bate spre alb. Nici urmă de rosături. Să vezi copitele!... Rorunde, netede și încoronate... Încet-încet, i le-am îndreptat din rașpă... Au dispărut și găurile de la cuie... Mă simte de la distanță și nechează lovind cu copita dreaptă, din față, parcă cere drum... Noaptea, foarte târziu, îl scot pe faleză, îl încalec și fac o tură, în galop, până la turn și înapoi. Se vede că-i place să alerge. Pot spune că l-am adus la starea lui de cal. Și eu am început să intru în starea de stăpân de cal. Sau, mai bine zis, stăpânul acestui cal. Și de ce spun asta?... Într-o noapte, când mă întorceam dintr-o cursă, îmi vine să descalec și să cobor chiar pe malul apei. Hai, calule, să vedem luna în apă! – îi zic trăgându-l de căpăstru. Era lună plină. Printre splcii se vedea apa strălucind. Și o liniște!... numai broaștele!... și stelele!... M-am așezat pe o buturugă, să privesc cu un fel de melancolie metafizică. Gândeam aproape poetic. N-aș putea să-ți explic exact. Ceva, în genul: dom'le, câtă lume vede luna, chiar în momentul acesta!... dar, și câtă lume n-o vede!... Mă simțeam privilegiat, acolo, la ora aceea... și încercam un soi de compătimire pentru cei care nu vedeau luna... și pentru cei care o priveau dar, pur și simplu, n-o vedeau... Și-i mulțumeam calului că mă aflam în starea asta și din cauza lui... Nu știu cât am stat pe malul apei... O oră, poate... Când să plec, îmi trece așa, prin minte, să glumesc cu calul. Să plec și să-l fac să creadă că l-am uitat. Mă ridic de pe buturugă. Plec fără să mă uit înapoi. Și, ce crezi? Calul nechează și vine după mine. Nu oricum, ci hotărât și împingându-mă cu botul, ca și cum mi-ar fi reproșat... Se vedea că este nedumerit, în firea lui de cal. Parcă-mi spunea: cum se poate să mă lași, stăpâne? Tocmai tu? Și, tocmai pe mine?... Atunci am realizat că sunt stăpânul lui, un fel de omul lui, așa cum el era calul meu, nu pentru că l-am adunat de pe stradă și l-am îngrijit, ci pentru că așa a hotărât el, calul... să-i fiu stăpân prin iubirea lui de cal... și nu proprietar, prin acel fel de șantaj, prin care dai cuiva ceva,

numai ca să primești altceva, în schimb... Dându-mi seama că și eu am un atașament, o afecțiune pentru el, aplic un fel de reciprocă a situației și mă trezesc vorbind cu calul, noaptea, pe faleză: stăpâne cal!... păi, dacă așa stau lucrurile, cum te mai pot lăsa la țară?... nici să trăiești toată viața într-un uscător!... nu pot rămâne cu tine, acolo!... hai, o zi-două pe lună!... dar, nu mai mult!... eu sunt mare domn la oraș!... n-am cum... nu mai am cum!... vezi și tu: asfaltul – asfalt; neoeanele – neoeane; căldură, iarna – căldură; apa – direct de la robinet; berea – bere; vorba ceea: la botul calului! pardon de expresie!... fetele – fete; prietenii – prieteni... n-am cum, te rog să mă înțelegi!... o zi-două pe lună... atât!... dar, pentru tine, va fi mult mai bine acolo... îți garantez!... lună, stele – ai și acolo, stăpâne cal!... mult mai multă lună și mult mai multe stele!... n-ai să mai stai între patru pereți ori părăsit pe străzi, în soare și fără strop de apă... nuuu!... acolo, e altfel!... să vezi, ce aer și ce umbră de la salcâmi!... și ce apă ai să bei, stăpâne cal!... nu mai vorbim de iarbă!... pe toate drumurile... nici n-ai să te uiți la ea... pentru că tu ai să paști direct pe firul văii, unde-i mai fragedă!... nu-ți mai spun de drumuri!... să mergi pe ele și cu ochii!... de o parte și de alta – lanuri și copaci... nici urmă de piatră... ai să mergi pe toate drumurile și ai să le înveți, de-ai să poți ajunge singur acasă... parcă te văd: trap-trap! trap-trap!... și, chiar și la galop, dacă vei avea chef... ai să vezi, stăpâne, ai să vezi!... Și eu, când voi veni acasă, am să te mângâi și am să te întreb ce ai mai făcut, și dacă și-a fost dor de stăpânul tău, stăpâne cal!... Și am să-ți spun ce dor mi-a fost și mie de tine, pentru că, poate știi, fără dor nu se poate... Altfel, putem sta o veșnicie, amândoi, într-un uscător... asta nu-i viață!... fiecare la locul lui... fiecare cu treaba lui... așa-i bine, frate cal!...

EXCURSIE CU ȘCOALA

Era demult. Și o chema Smaranda. Părinții îi spuneau Maranda, iar la școală - o strigau Mara. Și era frumoasă. În inima lui – atât de frumoasă, încât mintea nu concepea și mai frumoasă. Ca și cum ar fi colindat lumea întregă și-ar fi văzut tot ce era de văzut și nimic nu putea să-i schimbe convingerea. Da, cea mai frumoasă! Când citea *Frumoasa din pădurea adormită*, ea era și mai frumoasă; când citea despre sora lui Winnetou, *Zi-Frumoasă*, ea era, desigur, mai frumoasă! Nu concepea lumea fără ea. La școală, aștepta recreația cu ochii pe ceasul deșteptător al învățătoarei, așezat oblic pe un colț al catedrei, și sufla pe ascuns în limbile late ca să împingă timpul înainte. Și când, în sfârșit, suna clopoțelul – totdeauna mai târziu – o zbughea afară, căutând-o cu privirea prin hărmălaia din curtea școlii. Dacă n-o găsea, dacă n-o vedea, intra în panică, blestemându-l, cu grele cuvinte, pe învățător că nu respectă orarul. Și era supărat, și era disperat dacă se suna de intrare fără s-o vadă. Atunci, ora devenea insuportabilă povară și se certa cu limbile ceasului. Apoi, drumul către casă. Mergea, întotdeauna, în urma ei, mai la distanță, ca să nu creadă ea că el o urmărește, dar suficient de aproape ca să creadă. Ea știa, dar se făcea că nu știe și se făcea că scapă câte ceva pe jos și - când se apleca să ridice acel ceva - privea furișat în urmă să-l vadă urmărind-o. Și el care, desigur, era totdeauna acolo, pe urmele ei, privea cu totul și cu totul în altă parte, prin curți, prin grădini, prin salcâmi, prin nori - adică, numai pe ea nu, deși, când drumul era proaspăt plouat și urmele ei apăreau clare în față, el călca atent pe lângă ele și era ca și cum ar fi mers alături. Și, iarăși, când ea se făcea că ridică acel ceva și îl privea furișat, el știa că îl

privește așa, furișat, și bucuria îl orbea și se apropia, pâș-pâș, atât de aproape, că-i auzea foșnetul rochiței pepit alb-albastru. Și era ca și cum mergea în urma ei dintotdeauna, ca și cum ar fi mers în urma ei întotdeauna. Apoi, în vacanța de vară... Ehei, vacanța de vară! Făcându-și cale în calea ei, în amiaza mare, când vrăbiile își scaldă aripile în praful fierbinte al drumului și rândunelele trec săgeți pe la ureche... Pândind, poate apare, poate o vede... Așa... ca din întâmplare. Și când, deodată, trecea și îl privea cu ochii aceia cum mai frumoși nu existau, el privea cu totul și cu totul în altă parte, prin curți, prin grădini, prin salcâmi, prin nori - adică, numai pe ea nu și trecea cu mâinile în buzunarele pantalonilor, târându-și sandalele ca să stârnească praful drumului, ca și cum praful drumului l-ar fi ascuns ochilor ei, l-ar fi ascuns lumii așa, roșind până în vârful urechilor când, din întâmplare, deodată, trecea.

Apoi, tot în demutul acela, era duminică. Trecea lumea la biserică. Autobuzul trebuia să apară din susul șoselei. Ea trebuia să apară din jos. Profesorul de educație fizică, cu lista în mână, îi bifa pe cei prezenți. Toți erau îmbrăcați frumos și curat. De la o tufă înflorită, mirosea a iasomie toată școala. Era dimineața. Soarele nu se vedea de salcâmi și nu se poate să nu fi trecut și vreun stol de porumbei. Plouase noaptea și era răcoare. Avea cămașă bleu, cu mânecă scurtă, pantaloni de doc, teniși noi, chinezești și se gândea că, dacă ea nu mai vine... Și se gândea că, dacă n-ar fi leșinat acolo, pe lutul roșu din tindă, nici el n-ar mai fi venit. Și se gândea că, dacă ea nu mai merge, nici el n-ar mai fi mers. Că, de asta s-a înscris când a umblat profesorul de educație fizică cu lista, din clasă în clasă, să-i întrebe cine vrea să meargă în excursie cu școala.

Când învățătoarea a întrebat câți s-au mai înscris, profesorul de educație fizică a citit lista și, când a auzit numele ei, a ridicat, automat, mâna. Nu erau mulți, și fiecare avea câte o sacoșă cu de băut și de mâncat. Pe șoseaua pietruită, mașinile treceau rar. Mai ales duminica. În liniștea de printre salcâmi, motoarele se auzeau de departe. Stăteau cu urechea ciulită.

- I-auzi, vine!

- Ți se pare. E un bondar.
- Ba nu-i bondar, e motor! I-auzi!
- Ai dreptate-i motor. Da' să nu fie rata.
- Nu-i rata. Rata a trecut dimineață, am văzut-o eu, că trece prin poarta mea.
- Poate-i altă mașină.
- Punem pariu, că-i autobuzul nostru?
- Nu punem.
- Ți-e frică.
- Nu mi-e frică, da' nu pun.

Era autobuzul lor. A venit în viteză, din susul șoselei, fără să facă praf, că plouase noaptea. A oprit în poarta școlii. Șoferul a coborât pe ușa lui, a zis *Bună dimineața!* și a dat mâna cu profesorul de educație fizică. Apoi, s-a uitat la fiecare roată, lovind-o cu piciorul. Cânta fluierând și se uita, din când în când, la ceas. El se uita cum se uită șoferul la ceas și în josul șoselei. Nu venea.

- Gata, îmbarcarea!, a zis, deodată, profesorul de educație fizică.
- Urcați cum vă strig eu, după listă, și vă așezați pe scaune.

A început să citească lista: cutare, cutare, cutare... Și Țugui Alexandru. Urca în autobuz încet, cu privirea pe șosea. Autobuzul avea bănci cu spetează, moi, căptușite cu burete și cu vinilin. S-a așezat în dreapta, mai în spate. Erau așa de moi băncile, că-i venea să se bâțâie. Autobuzul era cu fața spre în josul șoselei. Stătea în picioare și privea prin parbriz. Deodată, venea alergând. Rochița care flutura în alergare parcă era albastră. Sigur era albastră. Pentru că, salcâmi erau așa de verzi și, pe deasupra șoselei, fâșia de cer printre salcâmi semăna cu ea. Și, sigur, trecea un stol de porumbei.

Când a ajuns în dreptul școlii, profesorul de educație fizică a făcut-o adormită și i-a spus să urce naibii mai repede, că întârzie tot autobuzul din cauza ei. Și el, deodată, era Robin Hood și trăgea o săgeată drept în pieptul profesorului. A urcat roșie la față și gâfâind și s-a așezat în stânga, mai în față. Era frumos și curat autobuzul și băncile erau așa de moi, că le venea la toți să se bâțâie. Apoi, profesorul de educație fizică a pliat lista, a urcat în autobuz, a trântit ușa și

s-a așezat pe scaunul de lângă șofer. Șoferul a urcat pe ușa lui și au pornit. Cum spuneam, el se așezase în dreapta și mai în spate. Ea – în stânga și mai în față. Priveau prin geamul autobuzului și se bucurau de cum trec salcâmi, și casele, și curțile, una după alta, prin dreptul lor. Casa lu' cutare! Apoi, a lu' cutare! Și a lu' cutare! Când au ieșit din sat, deodată, se vedea până departe. Câmpul era verde și plopilor, pe marginea șoselei, făceau umbră, unul după altul.

Era cu fața spre ea și se bucura că este cu fața spre ea, că așa nu era nevoie să întoarcă privirea ca s-o vadă și ea să vadă că el se întoarce s-o vadă. Nu se mai sătura privind-o și aștepta - poate întoarce capul să-l privească. Îi privea părul lung și lățurișul profilului și aștepta, uitând să mai privească pe fereastră. Și, parcă, simțindu-i boldul privirii, ea nu-și întorcea capul. Privea continuu pe geam și el credea că se face că privește pe geam și aștepta, aștepta... până când, deodată, întorcea capul și-l privea. Și atunci, el privea pe fereastră, în depărtare, fără să vadă, desigur, depărtarea.

Șoseaua parcă a făcut, deodată, la dreapta. Erau atât de multe câmpuri și atât de multe sate, că au mers până când li s-a făcut foame și-au început să scoată ce-aveau fiecare. Mâncau privind pe fereastră. După aceea, au mai trecut două sau trei sate și-au intrat într-o pădure. Profesorul de educație fizică le-a spus că va face o pauză, ca să coboare cine are de făcut vreo ceva. Aproape toți au coborât.

El n-a coborât, ca să nu creadă ea că are de făcut vreo ceva. Profesorul de educație fizică le-a mai spus să nu se îndepărteze de autobuz, că-i ia mama naibii; să facă fiecare ce-are de făcut și să urce imediat, că nu are timp de pădure, că pădure au și-acasă. Nici ea nu a coborât. Când au urcat toți, profesorul de educație fizică i-a numărat și-a zis: *Gata, start!* După ce au ieșit din pădure, autobuzul a făcut la stânga și a intrat pe o șosea tare netedă. Era așa de netedă, că nu-i zdruncina deloc autobuzul. Mai mare dragul să mergi pe ea.

Apoi, unul s-a ridicat de pe bancă și-a zis tare: *lote, trenul!* Și toți s-au ridicat în picioare și-au început să strige: *Trenul! Trenul! Are un, două, trei, ..., douăzeci, douăzeci și unu de vagoane. Mamă, ce lung îi!* Da' el nu s-a ridicat. Se

făcea că mai văzuse tren. Se făcea că, pentru el, trenul e ceva obișnuit și nu s-a ridicat, și privea să vadă dacă ea îl vede că nu s-a ridicat și, când a văzut că-l vede, i s-a umflat pieptul ca la curcani, de important ce i se părea că este. Dar, cu coada ochiului tot a tras când trenul, trecând în fugă pe lângă ei, a șuierat atât de tare și de lung, că tot autobuzul a început să chiuie din urma lui. Și mecanicul le-a făcut cu mâna și ei i-au făcut cu mâna mecanicului. Și șoferul gonea autobuzul ca să se țină parcă după tren, da' n-avea cum, că trenul era tren, nu joacă. Plus că trebuia să oprească și la barieră, că era una în față, chiar prin dreptul trenului. Apoi, a trecut alt tren din partea cealaltă. Era cu oameni. Și tot autobuzul făcea cu mâna la oamenii din tren și oamenii din tren făceau cu mâna la autobuz.

Către prânzul cel mare, au ajuns în oraș. Orașul era, tot unu' și unu', numai blocuri înalte. Atât de înalte că, din autobuz, când te uitai în sus, nu le vedeai vârful. Au trecut prin oraș mergând încet, ca să poată profesorul de educație fizică să le explice din mers: acolo-i așa, dincolo-i așa. Când s-a terminat orașul, au ajuns într-un parc frumos tare! Autobuzul s-a oprit și profesorul de educație fizică a zis: *Toată lumea jos!* Au coborât și au intrat cu toții în parc. *Nu vă-ndepărtați de grup!*, spunea profesorul. Au tăiat parcul în două și, când au ajuns la marginea lui, deodată, au văzut lacul. Era larg și lung că nu puteau să-l cuprindă cu ochii. Și marginea lacului era așa de verde și de frumoasă, că băieții au coborât în fugă și s-au tăvălit, crezând că-i iarbă; da' nu era iarbă, și-au intrat cu totul în apă, de s-au murat ca șobolanii, și fetele râdeau de sus, de pe coama malului, iar profesorul de educație fizică le-a zis: *Băi, tăntălăilor, voi n-ați auzit de mătasea broaștei?* S-au uscat repede, că era cald, iar profesorul de educație fizică a râs de ei și le-a mai zis: *Nu-i nimic, v-ați răcorit puțin.* Frumos mai era cu ea prin parcul acela... Era atât de frumos încât după amiază, când au pornit spre casă, o tristețe de păcură îi năpădi sufletul și-ar fi vrut ca autobuzul să-i poarte așa..., fără oprire, la nesfârșit.

PĂDUREA DE SALCÂMI

- Ce-i drept, e drept: era frumoasă.
- Frumoasă tare!
- Nu merge *frumoasă tare*. Este suficient: *frumoasă*.
- Era mult mai frumoasă...
- Să nu exagerăm.
- Mai ales, în primăvara aceea...
- În pădurea de salcâmi...
- Cu căruța cu cai...
- Și cu bicicletele. Mai știi a cui era căruța?
- Parcă, a lui Anghel, nu?
- Nu, nu. Mai degrabă, a lui Drăgan. Că avea caii albi. Ai lui Anghel erau murgi. Ai uitat?
- I-a avut și Anghel albi, da' nu atunci.
- Bine, bine... Noi vorbeam de atunci. Frumoși cai!
- Frumoși tare!
- *Frumoși* este suficient, cum ți-am spus.
- Erau mult mai frumoși.
- Să nu exagerăm.
- Și căruța...
- De Brăila...
- Și bicicletele...
- Bicicletele nu mai contează.
- Contează, că erau noi... Ehe! Cine avea bicicletă, era cineva, ai uitat?
- Tot cu căruța era mai frumos. Ca să nu mai vorbim de cai.
- Era de 1 sau de 8 Martie, parcă. Mergeam după ghiocei...
- Nici într-un caz, că era pădurea încheiată. Era prin mai. Cu ghioceii – a fost altă dată.

- S-ar putea să ai dreptate. Da' tot primăvara era.
- Primăvara târziu.
- Târziu, că era iarba de-o palmă. Și rândunele fâlfâind...
- Pe la urechile cailor...
- Veniseră cam toate păsările.
- Veniseră, că pădurea era numai cântec.
- Ca să nu mai vorbim de flori.
- Sau de frunze. Nu se vedea cerul de frunze.
- Rai, nu alta... Eram vreo opt.
- Nuuu! Eram vreo nouă. Că, băieți eram mai mulți decât fete.
- N-aveam toți fete, ai dreptate, eram mai mulți.
- Cinci băieți. Patru pe biciclete și eu, care conduceam căruța.
- Cu ea alături.
- Pluteam, nu mergeam.
- Priveai numai în față. Țanțoș tare.
- Nu merge *țanțoș tare*.
- Mă rog!...Ca un cocoș...
- Nu îndrăzneam să o privesc, de asta.
- Și eu, care credeam că ești țanțoș tare.
- Eram și țanțoș Da' nu îndrăzneț. Priveam printre copitele cailor și măsuram din ochi umbrele, să văd dacă este mai înaltă ca mine. De aceea stăteam țanțoș, ca să par mai înalt, înțelegi?
- Oricum, erai mai înalt.
- Eram. Da' nu mai înalt tare.
- *Înalt tare* merge?
- Ai dreptate. E suficient *mai înalt*. Ce spuneam?
- Spuneai ceva cu umbrele...
- Da... Copitele călcau pe umbra ei. Și eu gândeam c-o doare.
- Pe umbră s-o doară! Ce prostie!
- Prostie, neprostie, așa gândeam.
- Erai îndrăgostit lulea, de asta.
- Da... Și de umbra ei, cum se spune.
- Frumoase timpuri.
- Apoi, ea a dispărut în pădure.

- Vreo două ore am căutat-o.
- Mai puțin, da' ni s-a părut mult, că eram speriați.
- Tu ai observat primul că lipsește.
- Observasem demult, da' nu voiam să vă dați seama că...
- Că-ți sfârâiau călcâiele după ea.
- Exact.
- *Ioanoo! Ioanoo!*, strigam prin pădure.
- *oanoo! oanoo!*, făcea ecoul.
- Ea, nimic.
- Și toată pădurea – numai cântec.
- Ne gândeam că a prins-o vreunul.
- Sau c-au atacat-o fiarele pădurii.
- Am căutat-o vreo două ore.
- Mai puțin. Vreo oră. Da' ni s-a părut mai mult de la frică.
- Și de la foame. Că trecuse de prânz când, deodată, te-am văzut venind, cu ea de mână, prin pădure. Mergeai foarte țațoș.
- Pluteam, nu mergeam.
- *Cum ai găsit-o?*, te-am întrebat, mai târziu. *S-a lăsat găsită*, mi-ai răspuns.
- Cred că tocmai de aceea a dispărut, ca s-o căutăm.
- Ca s-o cauți și s-o găsești doar tu.
- Ca s-o cauți, și s-o găsească doar eu...
- Mai știi ceva de ea?
- Are copii mari. Pe la Brașov, cică.
- Cum trece timpul...
- Tare mai trece!
- *Tare mai trece* – merge?
- Merge, da' este suficient *trece*.

HOȚUL

- Ce faci acolo, Alisandri, mamă?
- Citeam.
- Lasă cetitu' și dă-te-ncoa, că are nento Alec o vorbă cu tine.
- Ce vorbă?

Copil blond. Ochi albaștri. Opt sau nouă ani. Iese din bucătărie în tindă. Cartea groasă, lată și lungă atârnă până sub genunchi și-l apleacă într-o parte. Din geamul unei ferestre deschise, apusul soarelui, de printre salcâmi, cade chiar în dreptul lui, luminându-l cu carte cu tot. Titlul – *Șeherezada* – scris cu litere gotice, pare un șarpe încolăcindu-i genunchii.

- Ce mai faci, nea Alecule?

Vocea pierdută și moale răzbate clară prin urechile gândului.

- Iote, am mai trecut pe la voi, Alisandri. Da', tu ce făceai?
- Eu citeam.
- Și ce scrie acolo, în cartea aceea, că tare-i groasă?!...
- De toate.
- Chiar de toate?
- Nu chiar de toate...
- Scrie, cumva, și de niște bani?
- Ce bani, nea Alecule?
- Niște bani din buzunarul unor pantaloni...
- Ce buzunar? Care pantaloni?
- Niște pantaloni de azugă... bazonați...
- Bazonați?

- Da, bazonați cu doc albastru...
 - Cu doc albastru?
 - Da, cu doc albastru. Și agățați în cui, în chiler, la bunică-ta... Nu scrie?
 - Nu știu.
 - Nu știi nimic?
 - Nimic, nene Alecule.
 - De ce nu te uiți la nento Alec când te-ntreabă?
- Mama înțepându-l cu vorba, cu privirea.
- Mă uit, da-mi bate soarele în ochi.
 - Dă-te mai încolo, ca să nu-ți mai bată!
 - Mă dau, de ce să nu mă dau.
 - *Așa, nepoate..., acu', că nu-ți mai bate soarele-n ochi, ia spune, nene, ai luat sau n-ai luat niște bani din buzunarul pantalonilor, de azugă, bazonați cu doc albastru, agățați în cuier în chiler la bunică-ta?*
 - N-am luat, nea Alecule!
 - Să i se usuce mâna cui a luat?
 - N-am luat eu, nea Alecule! Poate, altcineva...
 - Uită-te la mine, te mai întreb o dată: să i se usuce mâna celui care i-o furat?
 - Nu i-am furat, nea Alecule, am luat numai o parte din ei.
 - Aha, o parte. Și de ce i-ai luat?
 - Am crezut că nu știi câți sunt.
 - Ai crezut că nu știu câți sunt... Adică, mă crezi prost?
 - Nu te cred prost, nea Alecule.
 - Da', cum mă crezi?
 - Te cred cum ești.
 - Și cum sunt?
 - Ești... cum vrei matale.
 - Aha! Și zici că i-ai numărat când i-ai...
 - Da, i-am numărat.
 - Și câți ai...
 - Nouășpe lei.
 - Și câți or fi mai rămas?
 - Nu știu, că nu i-am numărat.

- Păi, ai spus că i-ai numărat.
- I-am numărat, da' numai pe-ai mei.
- *Na, belea! Adică, pe-ai tăi i-ai numărat, da' pe-ai mei nu i-ai numărat?*
- Da... adică, nu!
- Și credeai, zici, că n-aș fi știut câți sunt? Așa-i?
- Da, așa-i...
- Adică, tu i-ai numărat pe-ai tăi și credeai că eu nu i-am numărat pe-ai mei, așa-i?
- Așa-i, nea Alecule!
- Brava, nene! Adică, tu i-ai numărat pe-ai tăi, că ești deștept, da' eu nu i-aș fi numărat pe-ai mei pentru că-s prost. Așa credeai tu?
- Nu credeam așa, nea Alecule.
- Da' cum credeai?
- Credeam că, dacă ai jucat arișca cu flăcăii și dacă ai câștigat așa de mulți că-i adunai cu amândouă mâinile și-i băgai ghemotoc în buzunar, fără să-i numeri, poate nu știi câți sunt.
- Da' nu te-ai gândit că poate-i număr după arișcă?
- M-am gândit, da' m-am gândit că, dacă te-a prins bunicul jucând arișca, și-a aruncat cu scurtătura după matale, când te-a fugărit pe uliță, ți-a fost frică să-i numeri ca să nu te surprindă.
- *lote că nu mi-a fost frică, Alisandri, nene, și i-am numărat. Toată noaptea i-am numărat și nu mă surprinsă nimnea. Și azi, când m-am întors de la coasă, iar i-am numărat. Și, ce să vezi? Lipseau exact nouășpe lei.*
- Adă banii lu' nento Alec. Și să-și fie rușine, netrebnicule! Că diseară, când o veni tată-tu, te-oi spune, ca să pună mâna pe-o jărdie și s-o rupă de schinarea ta. Nemernicule! Că-n neam de neamu' nostru n-au fost hoți. Și te-ai găsit tu să te-apuci de furat! Și de la cine? De la nento Alec, care ține la tine ca la copchilu' lui. Marș de scoate banii, lighioană spurcată ce ești!
- Nu-i mai am.
- Cum, nu-i mai ai? Da' ce-ai făcut cu ei?

- I-am dus la școală.
- La școală! Ce să facă școala cu ei?
- Pentru excursie.
- Ce excursie?
- Excursie cu școala.
- Și nu puteai să ceri?
- Puteam, da' nu-mi dădeai.
- De unde știi că nu-ți dădeam?
- Pentru că nici data trecută nu mi-ai dat.
- Puteai să-i ceri lu' nento Alec și să nu te-apuci de furat.
- Puteam, da' mi-a fost rușine.
- Da' să furi, nu ți-a fost rușine?

Prin geamul acelei ferestre, apusul se mută agale tot în dreptul copilului. Dintre genele lungi, lacrimi strălucitoare se desprind una câte una și alunecă pe obrajii aprinși.

- Mâine, merg la-nvățătoare să-i spun ce minune ai făcut și să-i cer banii înapoi. Să te știe toată școala ce liftă ești, ca să te stuche lumea-n ochi pe drumul mare!

Din roșii, obrajii devin deodată albi. Scapă cartea care cade grea, lovindu-i gamba goale și firave. Picioarele se îndoie ușor din genunchi, trupul se înclină, cade și se întinde moale pe lutul roșu care pardosește tinda. Peste copilul prăvălit cu cartea la picioare, ca într-o icoană – apusul.

SCRISOARE DE LA MAMA

Dragî Alisandri

Mă rog lu Dumnezău scrisoarea noastră sî ti găscî sîntos şî sî ştii cî şî noi io şî tatătu suntem sănătoş multămim lu Dumnezău şam hotărît sî faşim o fântânî ca sî ni împlinim datoria în faţa şelui di sus şa oamnilor cî di acu suntem bătrâni cî vremea treşi şî mâni poimâni nio lua la el aşa cî lam chemat pi moştu petrachi sava di nio sâpato cî ari mâni bunî cîi om bun la Dumnezău nio ajiutat şî moştu ion stroia şî moştu pavâl hotnogu şî după douî zâli cân o dat di apî so oprit am cumpărat şăpti tuburi da am pus numa şinşi co fost apa aproape şî toatî lumea cân o gustato şo focut cruşi şo zâs cî nio dat Dumnezău apî bunî şî noi niam focut cruşi şam multămit lu Dumnezău sâmbătî vini Părintili ghionea so sfinţascî şî faşim şî grijania şî noi am dori sî vii şî tu mamî cî distul fratetu esti diparti şî nu poati vini cî nio trimes gologani şî nio scris sâl punim şî pi dânsu acolo cân şiteşti părintili încolo noi suntem ghini cu ajiutoriu lu Dumnezău cî marii puterea lui piacolo o plouat cî piaşia o plouat şî moştu ilie drăgan o alunecat noaptea di pi pod cari era rupt şî lo găsit dimineaţa mort Dumnezău sâl ierti cî şei cari o vinit di la galaş o zâs co fost bat da el sâracu nu pusăş nişi o nafurî în gurî da podu era rupt di cân ştii şî tu şî el o alunecat di la glod pin gaurî di so prăpădit şî oamni so apucat dio dres podu cî so dus la primării da primariu carii un vinitic lio zâs sâş vadî fiicari di treaba lui cî el nari timp di poduri şî toş lo suduit şî lo blăstămat şo pus fiicari câtiun salcâm di lo dres şî tatătu so îmbătat di suparari şî cân niam dus la priveghi el so pus în jenunchi la căpătâiu mortului şân loc sî plângî o înşeput sî cânti pentru mândra me frumoasî am luat şî loc di casî ştii tu cânticu pi caril cânta moştu ilii

sara pi vali ca sâl audî ileana lu țugui Dumnezău so erti cî tari
io mai fost dragî șî cân tatātu cânta toatî lumea plânje cu
hohoti Alisandri mamî sî ai grijî mamî sî ti învălești ghini
noptâli cî io știu cî tu ai apucătura sî țâi jiamu dischis cî țam
zâs di atâtia ori cî nui ghini cî acu esti tânăr șî nu sîmț da
Doamni ferești odatî chiși la pat șî zași cî șî tatātu o umblat
asudat cân o focut fântâna șî lo prins jiunghiurili di iam focut
frecții cu gaz șî iam pus ventuzâli cî io iam zâs mări omule ai
grijî da el o focut urechia toacî co umblat șî cu țâșmoaga în
nas șî nu șo dat sama cân lo prins vun curent Alisandri mamî
era sî uit pi țigan ni lo omorît alu guzgf îl știi tu cari ari pușci
șî cari lo mai pușcat odatî în valea gologanului di lo lăsat
chior cî tu știi cîn îl sîmța di la o poștî trăjia sî rupî lanțu pi
cari pîn la urmî lo rupt șo sărit poarta ca un smeu drept în
schinarea lui șî el lo pușcat iar di lo omorît săracu di el cî tari
mai era vrenic șî tatātu di atunși umblî noptîli bat turbat cu
săcurea la brâu sâl omoari șo zâs câi dă șî foc la casî da io îi
zâc lasî omule cî ari grijî Dumnezău di toati Alisandri mamî
acu nu mai vâd sî scriu că so întunecat șî iar nio luat curentu
șî trebui sî închid șî puii cî di cîn nio omorît cânili tot înșiarcî o
boalî di dihuri da tu sî știi cî dacî nu poț vini noi nu ni
supărâm șî ti punim șî pi tini acolo cân șitești Părintili
Dumnezău sî ti aivî în paza lui

mama șî tata

DACĂ ȚI-E DOR DE O PLOAIE CU FULGERE

- Îmi place mult când plouă! Devin, deodată, mai veselă, mai optimistă.
- Și mie-mi place, da' să nu bată vântul.
- Poate să bată și vântul.
- Da, da'-i mai bine să nu bată.
- Să nu bată, dacă te deranjează...
- Nu mă deranjează. Da'-i mai frumos când nu bate. Stropii cad vertical și au un ropot calm, îmbietor...Parcă mângâie frunzele. Altfel, uite! Parcă le biciuiește. Și obrazii, la fel. Noroc de copertină.
- Mie îmi place ploaia oricum. Dar, cel mai frumos este vara, când fulgeră și când tună.
- Atunci, într-adevăr, este foarte frumos.
- Mai ales seara sau noaptea.
- Când plouă în depărtare...
- În depărtare-i splendid.
- Întâi vezi fulgerul, apoi auzi tunetul.
- Da, da... Și, dacă nu ești atent, după fulger - uiți de tunet. Și, deodată, când îl auzi, te-nfioară.
- Mai ales când fulgeră foarte departe. Tunetul ajunge târziu, obosit, parcă, de drum.
- Ți-aduci aminte când ne-a prins ploaia trecută?
- Era prin august.
- Nu, era prin iulie. Nu-ți amintești că ne-am întâlnit cu multe nunți, și tu ai zis că-i din cauză că se apropie postul Sfintei Marii?
- Ai dreptate... Uitasem.
- Așa ploaie, mai rar...
- Cu stropi mari și grei.
- Căzând vertical, cum îți place ție.

- Suna copertina ca o darabană.
- Da, da, ca o darabană suna copertina. Și tu te mirai cum de n-ai observat când a apărut, dintr-odată, norul acela.
- Venise pe furiș. Era mare și negru și-a apărut val-vârtej, ca un balaur de după coama falezei.
- Nici o boare de vânt nu l-a trădat, ziceai.
- Eram la dosul falezei, de asta. Ar fi trebuit să ghicesc, măcar, după vrăbii sau după pescăruși...
- S-a întunecat deodată și-au început să cadă brusc stropi dolofani, c-am fugit aici, pe terasă, sub copertină.
- Da, da... Exact la aceeași masă. Ce coincidență!
- Și tot bere am băut.
- Tot bere. Da' atunci nu bătea vântul.
- Pe mine nu mă deranjează vântul.
- Nici pe mine nu mă deranjează, da' când plouă, prefer să nu bată. Că biciuiește frunzele. Și apa e rece...
- Cum zici tu. Nu-i nici o problemă.
- Mie-mi place ploaia așa..., ca atunci, când norul acela s-a revărsat deodată, de nu se mai vedea peste fluviu.
- S-a întunecat peste tot și-a plouat până târziu, că ne-a prins noaptea pe terasă.
- Golisem, deja, câteva halbe, când s-a oprit.
- Nu ne mai înduram să plecăm, că se vedeau fulgerele, în depărtare, ca un spectacol peste Dunăre.
- Într-adevăr, o seară unică...
- Mi-aduc aminte că atunci ai spus *divină*.
- Însuși Dumnezeu era regizorul, nu?
- Se amestecau fulgerele și tunetele între ele, de nu mai știam care-i tunetul fulgerului cutare sau fulgerul tunetului cutare.
- Da, da. Se amestecau fulgerele din față cu tunetele din spate și tunetele din față cu fulgerele din spate, de asta.

- Știu, mi-ai explicat și atunci, ceva cu vitezele de propagare că, la un moment dat, te-am lăudat că ești foarte inteligent.
- Și eu ți-am spus că e doar o chestie banală de fizică.
- Da, da. Mi-amintesc. Mi-e dor de o ploaie cu fulgere? Ca atunci...
- Dacă ți-e dor, vii pe malul Dunării și aștepți.
- Și dacă vine una cu vânt și fără fulgere, ca acum?
 - Merge și una cu vânt...
 - Merge, dar cum să uiți ploaia aceea?
 - Sunt patru sau cinci ani de-atunci.
 - Mai mult, că trăia mama ta.
 - Ai dreptate, trăia mama. Și tu aveai părul lung...
 - Când a început, deodată, ploaia, cu stropii aceia dolofani, m-a udat de-l storceam ca pe un burete. Credeam c-o să răcesc.
 - N-aveai cum, că era ploaie caldă de vară.
 - Nu te biciuia ca acum, rece, peste obraji.
 - De-asta îți spuneam că nu-mi place să bată vântul când plouă.
 - Mie-mi place oricum.
 - Totuși, fără vânt stropii cad vertical și au ropotul acela calm, îmbietor, de parcă te mângâie. Nu?
 - Cum zici tu, da' poate să bată și vântul.